

4. Meslek Alanımıza Yönelik Çalışmalar

4.1. Yetkin İnşaat Mühendisliği Çalışmaları

Giriş

Yetkin Mühendislik tartışmasının nüveleri uzun yıllar öncesine kadar gitmektedir. Mühendislik unvanına sahip olmanın, özellikle İnşaat Mühendisliği alanında her işi yapabilmek anlamını taşıyamayacağı, bilgi ve deneyimin verilen hizmetin önemi açısından çok büyük bir önem taşıdığı ifade edildi. Başta deprem olmak üzere, yaşanan her felaket sonrası yapılaşma süreçlerinin çarpıklığının yanı sıra sorumlu teknik elemanların bilgi ve deneyim yetersizliği de vurgulana gelmiştir.

1992 Erzincan depremi, bir yandan Bayındırlık Bakanlığı'nı yeni uygulamalar arayışına itmiş, diğer yandan İnşaat Mühendisleri arasındaki tartışmaları somutlaştırmaya başlamıştır. Bayındırlık Bakanlığı yayınlamış olduğu "proje müşavirliği" yönetmeliği ile devlet eliyle Erzincan da yapılacak olan yeni deprem konutları ve güçlendirme çalışmaları için, kişi ya da kuruluşları bilgi ve deneyimlerine göre denetim görevlerinde yetkilendirmeyi planlamış ancak uygulamaya koyamamıştı.

İnşaat Mühendisleri içerisindeki tartışma ise "Sertifikalı Mühendislik" ya da "Profesyonel Mühendislik" adı altında deneyimi ve bilgisi sınanmış ve sorumluluk almak üzere belgelendirilmiş mühendislerin oluşturulması zeminine oturdu.

İnşaat Mühendisleri Odası 1998 yılında "Yetkin Mühendislik Yasası" ve "Yetkin Mühendislik Uygulama Yönetmeliği" taslaklarını kamuoyunun bilgisine sundu. "Profesyonel", "Sertifikalı", "Yetkili" gibi kavramlar yerine "Yetkin" kavramının kullanılmasının amacı ise; belgelendirilen kişinin sadece bilgi düzeyinin yüksekliğini değil aynı zamanda deneyim sahibi ve etik kurallar içerisinde davrandığını da ifade ediyor olmasıdır. İnşaat Mühendisleri Odası'nın önerdiği kurgu, belli bir mesleki deneyim yılı, mesleki ve teknik bilgi düzeyinin sınanıldığı bir yazılı sınav, kişinin kendini, deneyimlerini anlatabileceği ve tanıtılabileceği bir sözlü sınav, ayrıca bu unvanı aldıktan sonra koruyabilmek için mesleğini yaptığı ve bilgi düzeyini sürekli geliştirdiğini kanıtlayan işlemler üzerine oturuyor.

Yönetmeliğin Oluşum Süreci

39. Dönem Yönetim Kurulu ise bu olgunlaşmış kavramı hayata geçirmenin, uygulamaya sokmanın zamanı geldiğini düşünerek gerekli adımları atmıştır.

Gerek TMMOB Mühendislik ve Mimarlık Kurultayı'nda alınan kararlar, gerekse 38. TMMOB

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Deneyimli Mühendisler YETKİN MÜHENDİSLİK BAŞVURU ÇAĞRISI

Yönetmelikte tanımlanan koşulları sağlayan **15 yıl ve üzeri deneyime sahip İnşaat mühendislerinin** aşağıda sıralanan belgelerden oluşan bir dosya düzenleyerek, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'na ya da bağlı buldukları İMO Şubesine kişisel başvuruda bulunmaları beklenmektedir.

Başvuru Belgeleri

1. Türkiye İş Bankası Ankara Yenışehir Şubesindeki 5376042 nolu Yetkin Mühendislik Hesabına yatırılmış 250.-YTL (iki yüz elli yeni Türk lirası) tutarındaki Yetkin Mühendislik Başvuru Harcı Makbuz Dekontu (başvuru harcı, ilk altı ay boyunca, olağan harcın yarısı kadar olup 250.- YTL dir.)
2. İMO üyelik aidat borcu bulunmadığını belirten belge
3. **Onbeş yılı aşkın** bir süre ile aktif mühendislik yaptığını gösteren belgeler
4. Dikkatle doldurulmuş özet bilgi formu
5. Birkaç sayfalık bir özgeçmiş
6. Hizmet süresi içinde gerçekleştirilmiş olan başlıca çalışmaları özetleyen bir rapor (yapılan özgün katkılarını vurgulayan, başarıları ve başarısızlıkları eleştirel bir açıdan değerlendiren ve Yetkin Mühendislik ünvanını neden hak ettiğini gerekçelendiren, 3 000 – 6 000 kelime uzunluğunda bir rapor)

Ayrıntılı Bilgi için: www.imo.org.tr/yetkinmuhendislik

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Selanik Cad. No: 19/1 Kızılay / ANKARA Tel: 0.312.419 38 82 - Faks: 0.312.417 06 32
www.imo.org.tr - E-posta: yetkinmuhendislik@imo.org.tr

Genel Kurulu'nda kabul edilerek yürürlüğe giren "Meslek içi eğitim ve Belgelendirme" yönetmeliğinin ortaya çıkardığı hukuki ve meşru zeminler, Yönetim Kurulunun bu doğrultuda adımlar atmasını sağlamıştır.

39. Dönem Çalışma Programında "Odamız tarafından hazırlanmış olan yasa ve yönetmelik taslaklarını yeniden değerlendirmek ve güncelleştirmek. Yetkin Mühendisliği fiilen hayata geçirecek her türlü hazırlığı yapmak" şeklinde yer bulan Yetkin Mühendislik konusu, 1. Danışma Kurulu'nun gündemine sunulmuş ve kabul görmüştür. Danışma Kurulu toplantısı akabinde, Yönetim Kurulu 1998 yılı taslaklarını hazırlayanları, bazı öğretim üyelerini, Ankara ve İstanbul Şube yöneticilerini toplantıya çağırmıştır. Toplantıda 1998 yönetmeliğinin baz alınması ve bu çerçevede yeni bir yönetmelik hazırlanması kararlaştırılmıştır. Yönetim Kurulumuz, gerek toplantı esnasında çıkan önerileri, gerekse Şubelerimizden gelen talepleri değerlendirerek "Yetkin Mühendislik Yönetmelik Komisyonu"nu" atamıştır.

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

YETKİN MÜHENDİSLİK BAŞVURU ÇAĞRISI

İlk dönem Yetkin Mühendislik sınavları, yalnızca Yapı Mühendisliği alanında gerçekleştirilecektir. Yazılı sınavlar Ankara'da yapılacak; yazılı sınavlarda başarılı olan adaylar, Mayıs ayında gerçekleştirilecek sözlü sınavlara çağrılacaktır.

► **Son Başvuru** : 3 Şubat 2006
► **Yazılı Sınavlar** : 15-16 Nisan 2006
► **Sözlü Sınav** : Mayıs 2006

Yönetmelikte tanımlanan koşulları sağlayan inşaat mühendislerinin aşağıda sıralanan belgelerden oluşan bir dosya düzenleyerek, kayıtlı buldukları TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Şubesine kişisel başvuruda bulunmaları beklenmektedir.

Başvuru Belgeleri

1. Türkiye İş Bankası Ankara Yenimahalle Şubesindeki 5376042 nolu Yetkin Mühendislik Hesabına yatırılmış 250.-YTL (iki yüz elli yeni Türk lirası) tutarındaki Yetkin Mühendislik Başvuru Harcı Maktubuz Dekontu (başvuru harcı, ilk altı ay boyunca, olağan harcon yarısı kadar olup 250.- YTL dir).
2. İMO üyelik aidat borcu bulunmadığını belirten belge
3. **Beş yılı aşkın** bir süre ile aktif mühendislik yaptığını gösteren belgeler
4. Yapı mühendisliği alanında en az 15 yıl deneyimli bir mühendisten alınmış, adayın mühendislik yeteneklerini ve etik anlayışını değerlendiren, kapalı ve üzeri imzalı bir zarf içinde bulunan, gizli referans mektubu
5. Dikkatle doldurulmuş özet bilgi formu
6. Birkaç sayfalık bir özgeçmiş

Ayrıntılı Bilgi için: www.imo.org.tr/yetkinmuhendislik

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Selanik Cad. No: 19/1 Kızılay / ANKARA Tel: 0.312.419 38 82 - Faks: 0.312.417 06 32
www.imo.org.tr - E-posta: yetkinmuhendislik@imo.org.tr

Komisyon çalışmalarını kısa süre içerisinde tamamlamış, taslak metin tüm Şube ve Organlar nezdinde tartışmaya açılmıştır. Taslak, 2. Danışma kurulu'nda tüm yönleriyle değerlendirilerek genel olarak benimsenmiş, bazı değişikliklerin yapılması ve şubeler ortak toplantısında tekrar görüşülmesi karara bağlanmıştır.

Komisyon, Danışma Kurulu'nun akabinde ikinci taslak metini oluşturmuş ve şubelerin görüşüne açmıştır. Yönetmelik 12 Şubat 2005 tarihinde yapılan şubeler ortak toplantısında tekrar tartışılmıştır. Bu toplantı sonrası, gelen görüş ve eleştiriler çerçevesinde Komisyon ve Yönetim Kurulu ortak toplantıları yapılmış, Şubelerin yazılı görüşüne açılmak üzere 3. taslak metin hazırlanmıştır.

3. taslak'a herhangi bir eleştiri gelmemesi sonucu Yönetim Kurulu redaksiyon niteliğinde revizyonları yaparak 1 Temmuz 2006 tarihi itibarıyla Yetkin Mühendislik Uygulama Yönetmeliğini yürürlüğe koymuştur.

Yetkin Mühendislik Yönetmeliğinin tartışma, olgunlaşma ve yayınlanma süreci 30 Mayıs 2004 tarihli 1. Danışma Kurulu toplantısından başlayarak toplamda 13 ay sürmüştür.

Yetkin Mühendislik Kurulu'nun Atanması

Yetkin Mühendislik Uygulama Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesiyle, Komisyonun görevi sona erdi.

Yönetmeliğin hayata geçmesinde ilk ve en önemli adım Yetkin Mühendislik Kurulu'nun teşkil edilmiştir. Yönetim Kurulumuz kurulun teşkilini aşağıdaki ilkeler çerçevesinde yapmıştır.

1. Odanın seçikle gelinen hiçbir organ ya da biriminde yer almıyor olması.
2. Uygulamanın hayata geçmesi için Yönetmeliğin oluşturulmasına, tanıtılmasına katkı sağlayan komisyon üyelerinden olması,
3. Meslekte en az 20 yıl deneyimli olması,
4. Aktif meslek yaşamını sürdürüyor olması,
5. Sağlık ve iş koşullarının, seyahat etmeye ve yoğun çalışmaya uygun olması,
6. Bugüne kadar Oda çalışmalarına katkıda bulunmuş ve ilgilenmiş olması,
7. Mesleki gelişmelere açık ve yenilikleri takip ediyor olması,
8. Etik değerlere, çevreye, topluma saygılı olması,
9. Hak ve adalet duygularına sahip olması,

10. Herhangi bir yüz kısaltıcı suçtan yargılanmamış veya ceza almamış olması,
11. Odaca meslek faaliyetlerinden dolayı hakkında disiplin soruşturması açılmamış veya ceza almamış olması.

Bu kriterler çerçevesinde Yönetim Kurulu'nun 30 Haziran 2005 tarihli kararıyla Prof. Dr. Tuğrul Tankut, Prof. Dr. Fikret Keskinel, Ali Ergin Açı, Mahmut Küçük, Taylan Karabey, Cemal Akça ve Mustafa Çobanoğlu kurul üyeliklerine atanmıştır.

Yönetim Kurulu, Yetkin Mühendislik Kurulunun teşkili öncesi, yukarıdaki kriterler çerçevesinde tüm şubelerden öneride bulunmalarını talep etmiştir. Yönetim Kurulumuz bu talep karşılığında önem ve özen göstererek yanıt veren Bursa, Muğla, Denizli, İzmir, Antalya, Trabzon, Balıkesir, Aydın, Eskişehir, Samsun, Konya, Manisa ve Uşak Şubelerimize teşekkürü borç bilir.

Yetkin Mühendislik Yasası tartışmaları

Yetkin Mühendislik tartışmaları Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen Deprem Şurası'nda da önemli bir yer işgal etmiştir. Şura Komisyonları tarafından hazırlanan "Yetkin Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Yasa Taslağı" İnşaat Mühendisleri Odası taslağından esinlenmiş olmakla birlikte Bayındırlık Bakanlığı, YÖK ve TMMOB temsilcilerinden oluşan bir kurulun ayrı bir tüzel kişilik olarak yürütücülüğünü ve yetkilendirilmesini önermektedir. Sözlü sınavları kaldırıp, sadece ÖSYM tarafından yapılan yazılı sınav aracılığı ile belgelendirmeyi esas almaktadır. Bu taslağa yönelik Odamız temsilcileri, Şura bünyesinde gerekli tepkileri göstermiştir. (Bu tepkiler Deprem Şurası bölümünde aktarılmıştır)

Şura sonrası Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Yetkin Mühendislik konusunda TMMOB'dan yeni bir görüş istemiş, bu görüşe karşılık TMMOB, "Yetkili Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Yasa Taslağı" adlı bir belgeyi Bayındırlık Bakanlığına sunmuştur. (Bu taslak esas olarak bir çerçeve yasa niteliğindedir. Belgelendirme ve yetkilendirme kriterlerini TMMOB gözetiminde, bağlı Odaların yönetmelikle düzenlemesini önermektedir.) TMMOB'nin bu taslağı daha çok bir Yönetmelik niteliğinde olup uygulanabilirlik kabiliyeti oldukça düşüktür.

Dolayısıyla yasalaslaşma sürecinde Odamız, gene TMMOB'nin 2003 yılında Bayındırlık Bakanlığına vermiş olduğu teklifi benimsemiş ve savunmuştur. TMMOB bu önerisi ile ayrı bir kanun taslağı yerine 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kanunu ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki kanunun bazı maddelerinde yapılacak değişiklikler aracılığı ile unvan verme ve belgelendirme yetkisini TMMOB gözetiminde, bağlı Odalarını yönetmelikle düzenlemesini talep etmektedir.

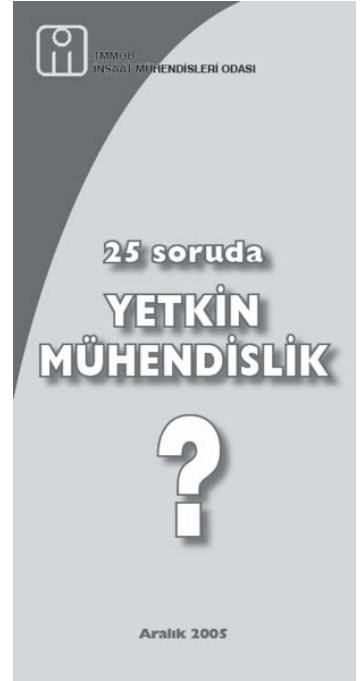
TMMOB'nin Teklifi

3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık hakkında kanun

Madde 7: 1 inci maddede sayılan diploma ve belgelerden birine sahip olmayanlar ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı Odalara üye olmayanlar Türkiye'de serbest mühendislik, mimarlık veya şehir plancıları işleri yapamazlar ve bu unvanı kullanamazlar. Mühendis ve mimarların hizmet kalitesini yükseltmek amacıyla ve mesleki yeterlilik gerektiren hizmetleri için 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda belirtilen mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları gereklidir. Kurumlar, kuruluşlar, gerçek ve tüzel kişiler; yapacakları veya yaptıracakları mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin önemi ve özelliğine göre mesleki yeterlilik belgesi isteyebilirler.

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu

(Yasaya ek madde ile) Mühendis ve mimarlara, meslek alanlarına giren konularda hizmet kalitesini yükseltmek amacıyla belirli bir deneyim ve meslek içi eğitiminden sonra ilgili

meslek odasınınca mesleki yeterlilik belgesi verilir. Mesleki yeterlilik verilecek alanlar ilgili Odalar tarafından belirlenir ve Birlik tarafından onaylanır.

(Yasaya ek madde ile) Mesleki yeterlilik belgesine başvurmak için gerekli koşullar, mesleki deneyim süresi, uygulanacak eğitim programı, eğitim sonrasında üyelerin tabi olacakları sınavın veya mülakatın esasları ile sınav komisyonları veya mülakat kurullarının kuruluş ve çalışma esasları, belgelerin verilmesi, süresi, yenilenmesi, iptali, belge sahiplerinin uyacakları mesleki davranış ilkeleri ile ilgili hususlar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ve Birlik tarafından çıkarılacak çerçeve yönetmelik uyarınca ilgili Odalar tarafından belirlenir ve Birlik tarafından onaylanır.

(Yasaya ek madde ile) Serbest mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı ile bu alanlardaki danışmanlık (ve bilirkişilik) hizmetlerinin asgari ücretleri, Birlik tarafından çıkarılacak bir yönetmelik uyarınca ilgili Odalar tarafından belirlenir ve Birliğin onayı ile uygulanır.

Yasa çalışmalarına yönelik genel değerlendirme

Mühendislik ve Mimarlık hizmetlerinde özellikle yapı alanlarında hizmet veren teknik kadroların bilinçli ve bilgili olmaları kamu çıkarları açısından son derece büyük bir önem taşımaktadır. Halkın can ve mal güvenliğinin korunması, ulusal kaynakların doğru kullanılması ve savrulmaması bilgi ve bilinç düzeyinin artmasıyla doğru orantılıdır.

Yüksek öğretim kurumlarında verilen mühendislik ve mimarlık eğitimi niteliği ne olursa olsun temel eğitim niteliğindedir. Ayrıca bir mühendislik ya da mimarlık dalının dahi onlarca alt dalları bulunmaktadır. Bir mühendis ya da mimarın unvanını taşıdığı mesleğin alt dalarının tamamında uzmanlaşması ya da yetkinleşmesi fiilen mümkün değilken taşıdığı unvan nedeniyle tüm alanlarda yetkilendirilmiş olması ayrı bir çelişkidir.

Mühendislik ve mimarlık alanlarındaki kişisel gelişme mesleğin icrası esnasında elde edilen deneyim ve bilgi birikimi ile oluşmakta, kurs seminer ve benzeri meslek içi aktivitelerle desteklenmektedir. Dolayısıyla mühendis ve mimarların bilgi birikimi ve uzmanlık alanlarına göre belgelendirilmesi ve o belgenin niteliği çerçevesinde yetkilendirilmesi son derece önemlidir.

Ancak yüzlerce uygulama alanlarına sahip onlarca mühendislik ve mimarlık dalının sınırlarını tarif edebilmek ve kimlerin hangi ölçeklerdeki proje ve uygulamada ne kadar yetkiye sahip olabileceğini tespit edebilmek son derece zordur.

Ayrıca her mühendislik ya da mimarlık disiplini için aynı tarzda bir belgelendirme sistemini oluşturmak doğru olmayacaktır. Çünkü konuların önemine ve gerekliliğine göre, farklı deneyim süreleri, farklı meslek içi eğitim koşulları ve farklı sınav sistemleri gerekebilecektir.

Kaldı ki mesleğin uygulanmasında kişisel inisiyatiflerin çok fazla öne çıkmadığı bazı mühendislik ve mimarlık dallarında (Fizik, Meteoroloji, Jeoloji, Jeofizik vb. Mühendislikler) mevcutta olduğu gibi, mesleğin icrası için lisans diplomalarının varlığı yeterli kalabilir.

Ayrıca, halen sayıları 400 bin civarında olan mimar ve mühendislerin mevcut hak ve yetkilerinin ne olacağı ve nasıl sınırlandırılacağı tanımlanamamaktadır.

Tüm bu faktörler değerlendirildiğinde, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 2003 yılındaki teklifinin en uygun nitelik taşıdığı görülmektedir. Öneri, yukarıda bahsedildiği gibi 6235 ve 3458 sayılı kanunlardaki bazı maddelerin değiştirilmesini içermektedir. Bahsi geçen önerilerde, TMMOB'nin ve bağlı Odaların meslek ihtiyaçlarına göre belgelendirme yetkileri çerçeve olarak tarif edilmekte, mühendislik ve mimarlık hizmeti alacak kişi ve kuruluşların belge sahibi mühendis ya da mimarlar ile çalışabilme olanağı oluşturulmaktadır.

Belgelendirme yöntem ve kriterlerinin ihtiyaca ve mesleğin karakterine göre ilgili Odası tarafından belirlenmesi tüm dünyadaki örneklerindeki gibi rasyonel olandır. Özellikle 3458 sayılı yasada yapılacak değişiklik, hizmeti alacak kuruluşlara önemli bir esneklik sağlamaktadır. Dolayısıyla geçiş süreci sıkıntılarını da gidermektedir.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yetkin İnşaat Mühendisliği Uygulama Yönetmeliği

Amaç

Madde 1 - Bu yönetmeliğin amacı, tüm ülkede kişiler ve kamu yararı ile etik ilkelerine uygun, bilimsel gerekler ve çağdaş tekniklerle dayalı, üstün nitelikli ve güvenilir mühendislik hizmetlerinin sunulmasını ve bu hizmetlerle ilgili yanlış uygulamaların önlenmesini sağlamak üzere oluşturulan Yetkin Mühendislik düzeninin ve bu düzenin işleyiş esaslarının tanımlanmasıdır.

Kapsam

Madde 2 - Bu yönetmelik Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası'na kayıtlı tüm inşaat mühendislerinin meslek alanlarına yönelik araştırma, inceleme, projelendirme, raporlama, uygulama, eğitim ve teknik sorumluluk işlevleri kapsamında olan ve uzmanlık gerektiren üstün nitelikli ve güvenilir hizmeti verebilecek yetkin mühendislerin belirlenmesi ve belgelendirilmesi koşullarını kapsar.

Yasal Dayanak

Madde 3 - Bu yönetmelik, 3458 sayılı 'Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun' ve 6235 sayılı 'Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu' ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 14 Aralık 2004 gün ve 25670 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 'Yetkin Mühendislik, Meslek İçi Eğitim ve Belgelendirme Yönetmeliği' çerçevesinde ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 27-30 Mayıs 2004 günlü 38. Olağan Genel Kurul kararlarına dayanılarak ve inşaat mühendisliği mesleğinin koşullarına ve gereksinimlerine yönelik olarak düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 4 - Bu yönetmelikte kullanılan bazı deyimlerin tanımları aşağıda verilmektedir.

TMMOB	Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
İMO	TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yetkin İnşaat Mühendisi	İMO Yetkin İnşaat Mühendisliği Uygulama Yönetmeliği koşullarını sağlayarak, Yetkin Mühendislik Kurulu'nca Yetkin Mühendis unvanını almasına karar verilmiş olan inşaat mühendisi.
Yetkin Mühendislik Kurulu	Üyeleri İMO Genel Kurullarınca seçilen, İMO Yetkin İnşaat Mühendisliği sistemini yürüten ve yönlendiren yetkili kurul.
Sınav Kurulu	Her bir sınav döneminde, Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından oluşturulan, tüm adayların alacağı yazılı sınavı düzenlemek, değerlendirmek ve raporlamakla görevli kurul.
Sınav Jürisi	Her bir sınav döneminde, Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından sözlü sınava çağırılan adaylardan kendi uzmanlık alanları için deki bir bölümüne sözlü sınav uygulamak, değerlendirmek ve raporlamakla görevli yeterli sayıdaki jürilerden her biri.

Yetkin İnşaat Mühendisliği Uzmanlık Alanları

Madde 5 - Yetkin Mühendis, bir uzmanlık alanındaki bilgisi, deneyimi ve değer yargıları ile kendisini kanıtlayarak, bazı özel uygulamaların gerektirdiği ayrıcalıklı imza yetkisine hak kazanmış mühendistir. İnşaat mühendisliği hizmetleri kapsamında, yetkin mühendislik uzmanlık alanları aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Yapı Mühendisliği
- Geoteknik Mühendisliği
- Kıyı-Liman Mühendisliği

- d. Su Mühendisliği
- e. Ulaşım Mühendisliği
- f. Yapım Yönetimi

Yetkin Mühendislik Kurulu, gerekli gördüğünde yeni uzmanlık alanları tanımlayabilir. Yetkin Mühendislik unvanı birden fazla alanda alınabilir.

Yetkin İnşaat Mühendisi Olma Koşulları ve Süreci

Madde 6 - Yetkin İnşaat Mühendisi olabilmek için aşağıda sıralanan tüm koşulları yerine getirmiş olmak gereklidir:

- a. Basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, emniyeti suistimal ve hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçundan hüküm giymemiş ve herhangi bir etik cezası almamış olmak;
- b. TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'na kayıtlı olmak;
- c. Madde 5'te belirtilen uzmanlık alanlarında, en az beş yıl süreyle, Yetkin Mühendis belgesine sahip mühendisler denetiminde gerçekleştirilmiş mühendislik deneyimi sahibi olmak ve bu hizmetleri belgelemek. Yüksek lisans ve/veya doktora derecesi almış olup da kendi uzmanlık alanında Yetkin Mühendislik başvurusunda bulunan adaylar için bu süre üç yıla indirilir.

Madde 7 - Yukarıdaki 6a, b, c maddelerindeki koşulları yerine getiren Yetkin Mühendis adayı, Yetkin Mühendislik Kurulu'nun belirlediği sınav harcı makbuzu ile bir yetkin mühendisten aldığı (adayın mühendislik yetenekleri yanı sıra etik anlayışını da değerlendiren kapalı ve imzalı zarfta verilmiş) gizli referans mektubunu da eklediği dilekçesi ile kayıtlı bulunduğu İnşaat Mühendisleri Odası Şubesine başvurur; şube görüşü eklenerek Oda Genel Merkezine gönderilen başvuru dosyası Yetkin Mühendislik Kurulu'na aktarılır. Birden fazla uzmanlık alanı için başvuru ve sınav ayrı ayrı yapılır.

Madde 8 - Yetkin Mühendislik sınavı, birincisi yazılı, ikincisi sözlü olmak üzere iki aşamadan oluşur. Bir uzmanlık alanında sınav açıldığında, o alana başvurmuş olan adayların tümü, aşağıda Madde 13'de belirtilmiş olan konularda düzenlenen iki yazılı sınava katılırlar. Yazılı sınavlarda, ayrıntılı bilgi sahibi olmayı gerektiren türden değil, temel ilke ve kavramların özümsemiş olup olmadığını ve adayın mühendislik problemlerine genel yaklaşımını belirlemeye yönelik sorular sorulur. Çoktan seçmeli sorulardan oluşan sınavlar, Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından oluşturulan sınav kurulları tarafından düzenlenir. İki yazılı sınavda gösterilen başarı değerlendirilir ve yeterli bulunan adaylar sözlü sınava çağırılırlar. Sınav sonuçları ve başarılı bulunan adaylar için sözlü sınav çağırısı, adaylara kişisel olarak duyurulur; bu amaçla posta yanı sıra Internet olanaklarından da yararlanılır.

Madde 9 - Sözlü sınava çağırılan adaylar, Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından oluşturulan sözlü sınav jürileri tarafından, birer birer sınava alınırlar. Sözlü sınava çağırılan aday, daha önce yaptığı mühendislik uygulamaları arasından uygun gördüğü birini seçerek bu çalışmayı özetleyen ve 1500~2000 kelime uzunluğunda bir rapor düzenler ve bu raporu Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından kendisine bildirilen, sözlü sınavdan önceki bir tarihte Kurula teslim eder. Bu raporda, seçtiği problemi tanımlar; çalışmanın amacını, kapsamını ve yöntemini anlatır; gelişmeleri özetler ve sonuçları sıralar; karşılaşılan güçlükleri ve bunların aşılması yollarını belirtir; özellikle kendi yaptığı, özgün katkıların altını çizer. Bu raporda anlatılanların gerçeğe uygun olduğunu belgelemek amacıyla, raporunu, çalışmayı gerçekleştirdiği dönemde gözetimi altında görev yaptığı bir Yetkin Mühendise onaylatır.

Sözlü sınava alınan aday, önce 5~10 dakikalık kısa bir sunuş yaparak, raporunda anlattığı çalışmayı jüriye sunar. Daha sonra, hem yapılan sunuşla ilgili konularda hem uzmanlık alanıyla ilgili her türlü konuda, jüri üyeleri adaya gerekli gördükleri sayıda ve uygun buldukları türden sorular sorarak, adayın uzmanlık alanındaki mühendislik konularına ne ölçüde

egemen olduğunu, mühendislik problemlerine çözüm üretme yeteneğini, yaptığı çalışmayı raporlama ve sunma becerisini belirlemeye, etik ilkelerini ne derecede benimsemiş ve uygulamaya yansıtmış olduğuna ilişkin bir fikir edinmeye çalışırlar. Jüri raporunda, bu ve benzeri konulardaki değerlendirme sonuçları hem nicel olarak verilir, hem de adayın bilgi düzeyi ile etik anlayışı ve meslek sorumluluğu duygusuna ilişkin izlenimler kısa notlarla belirtilir.

Madde 10 - Yetkin Mühendislik Kurulu, tüm adayların sınav sonuçlarını topluca değerlendirerek, Yetkin Mühendis unvanı verilecek başarılı adayları belirler. Sınav sonuçları adaylara kişisel olarak duyurulur; bu amaçla posta yanı sıra İnternet olanaklarından da yararlanılır.

Madde 11 - Sınavda başarılı olan adaya, özel bir törenle Yetkin Mühendis yemini ettirilerek Yetkin Mühendislik Belgesi ve özel Yetkin Mühendislik Mührü verilir.

Madde 12 - Sınavda başarılı olamayan bir aday, ancak bir tam yıl sonra yeniden başvuruda bulunabilir.

Madde 13 - Yukarıda Madde 5'te belirtilen Yetkin Mühendislik uzmanlık alanlarında yapılacak yazılı sınavlar ve her birinin içereceği konular aşağıda belirtilmektedir.

a. Yapı Mühendisliği Uzmanlık Alanı

i. İnşaat Mühendisliği - Genel Konular: Aynı dönemde yetkin mühendislik sınavı açılan bütün uzmanlık alanları için ortak bir sınavdır. İnşaat mühendisliğinin çeşitli alanlarındaki temel ilke ve kavramlar ile mühendisin uygulama çalışmaları sırasında kazanması beklenen uygulama bilgisini (proje yönetimi, iş güvenliği, iş hukuku, meslek etiği, komşu disiplinler ile ilişkiler, malzemeye ilişkin test, belgeleme vb, sözleşme, şartname, hakediş işlemleri gibi) kapsayan bu sınavda sorulan çok sayıda sorudan yalnızca bir bölümünün (yaklaşık 2/3 oranında) yanıtlanması istenir ve böylece adayın bazı konuları dışarıda bırakmasına olanak tanınır. Ancak, bazı uzmanlık alanları için gerekli görülen bazı konulardaki soruların yanıtlanması zorunlu sayılabilir. Bu sınav, genel değerlendirmede yaklaşık 1/3 ağırlık taşır.

ii. Yapı Mühendisliği - Özel Konular: Mühendislik mekaniği, yapı mekaniği, betonarme, çelik, deprem mühendisliği konularını ve bunlarla ilgili yönetmelik ilke ve kuralları ile çeşitli mühendislik yapılarının tasarımına ve yapımına ilişkin uygulama kurallarını kapsayan bu sınav, genel değerlendirmede yaklaşık 2/3 ağırlık taşır.

b. Geoteknik Mühendisliği Uzmanlık Alanı

i. İnşaat Mühendisliği - Genel Konular: Yukarıda 13.a.i'de tanımlanmıştır.

ii. Geoteknik Mühendisliği - Özel Konular: Mühendislik mekaniği, zemin mekaniği, temel mühendisliği, zemin yapıları, mühendislik jeolojisi, zemin dinamiği konularını ve bunlarla ilgili yönetmelik ilke ve kuralları ile çeşitli geoteknik mühendisliği sistemlerinin tasarımına ve yapımına ilişkin uygulama kurallarını kapsayan bu sınav, genel değerlendirmede yaklaşık 2/3 ağırlık taşır.

c. Su Mühendisliği Uzmanlık Alanı

i. İnşaat Mühendisliği - Genel Konular: Yukarıda 13.a.i'de tanımlanmıştır.

ii. Su Mühendisliği - Özel Konular: Mühendislik mekaniği, akışkanlar mekaniği, hidrolik, hidroloji, su kaynakları, su yapıları konularını ve bunlarla ilgili yönetmelik ilke ve kuralları ile çeşitli su mühendisliği sistemlerinin tasarımına ve yapımına ilişkin uygulama kurallarını kapsayan bu sınav, genel değerlendirmede yaklaşık 2/3 ağırlık taşır.

d. Kıyı-Liman Mühendisliği Uzmanlık Alanı

i. İnşaat Mühendisliği - Genel Konular: Yukarıda 13.a.i'de tanımlanmıştır.

ii. Kıyı-Liman Mühendisliği - Özel Konular: Mühendislik mekaniği, akışkanlar mekaniği,

hidrolik, kıyı ve deniz yapıları, kıyı-liman mühendisliği konularını ve bunlarla ilgili yönetmelik ilke ve kuralları ile çeşitli su mühendisliği sistemlerinin tasarımına ve yapımına ilişkin uygulama kurallarını kapsayan bu sınav, genel değerlendirmede yaklaşık 2/3 ağırlık taşır.

e. Ulaşım Mühendisliği Uzmanlık Alanı

i. İnşaat Mühendisliği - Genel Konular: Yukarıda 13.a.i'de tanımlanmıştır.

ii. Ulaşım Mühendisliği - Özel Konular: Mühendislik mekaniği, ulaşım mühendisliği, trafik mühendisliği ile karayolu, raylı sistem, hava limanı yapıları konularını ve bunlarla ilgili yönetmelik ilke ve kuralları ile çeşitli ulaşım mühendisliği sistemlerinin tasarımına ve yapımına ilişkin uygulama kurallarını kapsayan bu sınav, genel değerlendirmede yaklaşık 2/3 ağırlık taşır.

f. Yapım Yönetimi Uzmanlık Alanı

i. İnşaat Mühendisliği - Genel Konular: Yukarıda 13.a.i'de tanımlanmıştır.

ii. Yapım Yönetimi - Özel Konular: Mühendislik mekaniği, yapım stratejisi, şantiye yönetimi, iş hukuku, iş güvenliği konuları ile sözleşme, şartname, hakediş vb yönetsel işlemleri ('İnşaat Mühendisliği-Genel Konular' sınavına oranla çok daha derinlemesine) ve bunlarla ilgili yönetmelik ilke ve kuralları ile çeşitli yapım sistemlerinin tasarımına ve gerçekleştirilmesine ilişkin uygulama kural ve yöntemlerini kapsayan bu sınav, genel değerlendirmede yaklaşık 2/3 ağırlık taşır.

Sınav Kurulları ve Sınav Jürileri

Madde 14 - Yetkin Mühendislik Kurulu, yazılı sınavları düzenlemek ve gerçekleştirmek üzere, uygun gördüğü sayıda ve kompozisyonda Sınav Kurulları oluşturur. Sözlü sınavları gerçekleştirmek üzere, Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından Yetkin İnşaat Mühendisleri arasından belirlenen üçer üyeden oluşan yeterli sayıdaki Sözlü Sınav Jürisi, birbiriyle tam bir eşgüdüm ve eşdüzelilik anlayışı içinde görev yapar. Sınav Kurulları, yazılı sınav sonuçlarını topluca, Sözlü Sınav Jürileri de her bir aday için düzenledikleri bireysel sözlü sınav raporlarını Yetkin Mühendislik Kuruluna sunarlar.

Madde 15 - Aday, başvuru harcının iki katı tutarında itiraz harcını yatırdıktan sonra, Yetkin Mühendislik Kurulu'na başvurarak sınav sonucuna itiraz edebilir. İtiraz başvurusunu değerlendiren Yetkin Mühendislik Kurulu, gerekli görürse, adayın sözlü sınavını değişik bir jüri ile yenileyebilir. Yetkin Mühendislik Kurulu'nun itirazla ilgili kararı kesindir. İtiraz haklı görülürse, itiraz harcı başvuru sahibine geri verilir; aksi durumda, itiraz harcı geri ödenmez.

Yetkin Mühendislik Yetkisinin Sürdürülmesi Koşulları

Madde 16 - Yetkin İnşaat Mühendisi, yetkisini sürdürülebilme için aşağıdaki koşulları yerine getirmek durumundadır:

- Yetkin Mühendislik aidatını düzenli olarak ödemek;
- Basit ve nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, emniyeti suistimal ve hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma suçundan hüküm giymemek ve herhangi bir etik cezası almamak;
- Takvim yılı boyunca, Yetkin Mühendislik unvanını kullanarak yaptığı bütün işleri, kronolojik olarak içeren ve her sayfası Yetkin Mühendis tarafından imzalanmış ve mühürlenmiş olan listeyi yıl sonunda Yetkin Mühendislik Kurulu'na vermiş olmak;
- Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından belirlenecek, 40 saatten az olmayan bir süreyle her yıl meslekte gelişmeye yönelik kurs, seminer, konferans, çalıştay vb etkinliklere katılmak ve bunu belgelemek (Bu konudaki mazeretler ve katılım sağlanan çeşitli etkinliklerin eşdeğerliği, Yetkin Mühendislik Kurulu'nca değerlendirilir).

Bu koşulların tümünü birden sağlamayan Yetkin İnşaat Mühendisinin durumu, Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından değerlendirilir ve eğer kural ihlali bulunduğu kanısına ulaşırsa, düzenlenecek dosya Onur Kurulu'na gönderilir ve gerekli görülen durumlarda, etik ihlali sanığının yetkin mühendislik yetkileri, Onur Kurulu işlemleri sonuçlandırılıncaya kadar dondurulur.

Yetkin Mühendislik Kurulu

Madde 17 - Yetkin Mühendislik Kurulu, tümü Yetkin İnşaat Mühendisi olan yedi asil üyeden oluşur, yedi de yedek üyesi bulunur. Kurul toplantı ve karar yeter sayısı dördür. Yedi asil üyeden üçü (izleyen dönemde dördü) ve yedi yedek üyeden dördü (izleyen dönemde üçü) her iki yılda bir yapılan İnşaat Mühendisleri Odası Genel Kurulu'nda diğer Kurullarla birlikte seçilerek yenilenir. Kurul üyelik süresi dört yıl olup bir asil üye Yetkin Mühendislik Kurulu'nda ardarda en çok iki dönem görev yapabilir. Herhangi bir nedenle Kurul'dan ayrılan bir asil üyenin yerine geçen yedek üye, yerini aldığı üyenin görev dönemini tamamlar.

Madde 18 - Yetkin Mühendislik Kurulu, gerekli gördüğü durumlarda, belli görevleri yerine getirmek üzere alt kurullar oluşturabilir veya uygun göreceği danışman üyeleri (oy hakkı olmaksızın) Kurul toplantılarına çağırabilir.

Madde 19 - Yetkin Mühendislik Kurulu'nun görevleri şunlardır:

- a. Yetkin Mühendislik sınavlarını düzenlemek, sınav kurulları ile sözlü sınav jürilerini atamak, sınavları duyurmak, gerçekleştirmek ve değerlendirerek sonuçlandırmak; itirazları değerlendirmek ve sonuçlandırmak;
- b. Yetkin Mühendislerin sicillerinin tutulmasını sağlamak; yetki sürdürme koşullarının yerine getirilip getirilmediğini denetlemek; meslek içi seminerlere katılamayanların mazeretlerini değerlendirmek;
- c. Yetki sürdürme koşullarının tümünü birden sağlamayan Yetkin İnşaat Mühendislerinin durumunu değerlendirmek ve gerektiğinde uygun cezaları vermek;
- d. Yetkin mühendislerle ilgili etik ihlali dosyalarını incelemek; gerekli gördüklerini İnşaat Mühendisleri Odası Onur Kurulu'na aktarmak; gerekli gördüğünde, Onur Kurulu'na gönderilen dosyalardaki etik ihlali sanıklarının yetkin mühendislik yetkilerini, Onur Kurulu işlemleri sonuçlandırılıncaya kadar dondurmak;
- e. Başvuran adaylarla ilgili işlemlerin düzenli olarak kayıt altına alınmasını, sicillerinin tutulmasını sağlamak;
- f. Meslek içi bilgilendirme seminerleri düzenlemek; üniversiteler ile uzman kuruluşlar tarafından düzenlenen kurs veya seminerlerin denkliğine karar vermek;
- g. Yetkin Mühendislik sınav harçlarını, Yetkin Mühendis yıllık aidatlarını ve çeşitli türlerde görev alan uzmanların toplantı huzur haklarını belirlemek; Yetkin Mühendislik Kurulu bütçesini hazırlayarak İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu'na sunmak;
- h. Hizmetine gerek duyulan geçici veya sürekli kurullar oluşturulmak.

Madde 20 - Yetkin Mühendislik Kurulu'nun gelirleri şunlardan oluşur:

- a. Yetkin Mühendislik aidatları,
- b. Sınav harçları,
- c. Seminer, kurs, yayın, sosyal etkinlik bedelleri gibi gelirler.

Madde 21 - Yetkin Mühendislik Kurulu'nun giderleri şunlardır:

- a. Toplantı huzur hakları,
- b. Her türlü personel ücretleri,
- c. Kurul'un her türlü etkinlikleri için gerekli mekan ve işletme giderleri,

d. Alt kurul ve danışman ücretleri,

e. Bilimsel ve sosyal etkinlik harcamaları vb. gibi giderler.

Madde 22 - Yetkin Mühendislik Kurulu'nun gelirleri ve giderleri, İnşaat Mühendisleri Odası Genel Kurullarında Oda bütçesi içinde ayrı bir fasılda izlenir.

Yürürlük ve Yürütme

Madde 23 - Bu yönetmelik, 1 Temmuz 2005 tarihi itibarıyla yürürlüğe girer. Bu yönetmelikle tanımlanan Yetkin İnşaat Mühendisliği düzeni, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.

İlk Yetkin Mühendislik Kurulunun Oluşturulması

Geçici Madde 1 - Yetkin Mühendislik uygulamasını başlatabilmek için gereken ilk Yetkin Mühendislik Kurulu, bu yönetmelik yürürlüğe girince, İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu tarafından oluşturularak göreve başlar. İlk Kurulun yedi asil üyesinden üçü ve yedi yedek üyesinden dördü ilk iki yıl için, diğerleri ilk dört yıl için görevlendirilirler. İki yıl için belirlenen üç asil ve dört yedek üye, iki yıllık çalışma dönemini izleyen ilk İMO Genel Kurulu'nda seçilen üç asil ve dört yedek yeni üyeye yerlerini bırakırlar.

Beş Yıldan Fazla Deneyimli Mühendislerin Durumu

Geçici Madde 2 - Bu yönetmelik yürürlüğe girdiğinde beş yıldan daha çok aktif mühendislik deneyimi bulunan ve Madde 6 koşullarını yerine getiren inşaat mühendisleri, sınava girmek üzere derhal başvuruda bulunabilirler. Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden başlayarak beş yıl süreyle Madde 6c gereği olan Yetkin Mühendis gözetiminde görev yapmış olma koşulu aranmaz. Ancak, Yetkin Mühendislik Kurulu'nun her bir sınav dönemi için belirleyeceği sınava alınacak aday sayısından fazla başvuru olursa, belirlenen kontenjan kadar aday, başvuru sırası temel alınarak, sınava alınır; fazlası bir sonraki sınav dönemine bırakılır.

Onbeş Yıldan Fazla Deneyimli Mühendislerin Durumu

Geçici Madde 3 - Bu yönetmelik yürürlüğe girdiğinde onbeş yıl ve daha fazla süre ile aktif mühendislik deneyimi bulunan inşaat mühendisleri, yürürlüğün 'Geçiş Dönemi' sayılan ilk iki yılı içinde, Yetkin Mühendislik Kurulu'na başvurarak Yetkin Mühendislik unvanı isteyebilirler. Bu mühendislerin dilekçeleri ekinde Kurul'a sunacakları dosyada,

a. Aktif mühendislik hizmet sürelerini belgelemeleri;

b. Birkaç sayfalık bir özgeçmiş sunmaları;

c. Düzenleyecekleri 3000~6000 kelime (10~20 sayfa) sınırları içinde kalan uzunlukta bir raporda, hizmet süreleri içinde gerçekleştirdikleri başlıca çalışmaları özet olarak tanıtmaları, bu çalışmalara kendi yaptıkları özgün katkıları vurgulamaları; başarılarını ve başarısızlıklarını eleştirel bakış açısından değerlendirmeleri; Yetkin Mühendislik unvanını neden hak ettiklerini belirterek başvurularını gerekçelendirmeleri beklenir.

Başvurular Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından değerlendirilerek, başvuru sahibinin sınava davet edilmesine gerek bulunup bulunmadığına karar verilir. Sınava davet edilmesine gerek görülmeyen mühendislere, Yetkin Mühendislik unvanı doğrudan verilir.

Onursal Yetkin Mühendislik

Geçici Madde 4 - Yukarıda tanımlanan 'Geçiş Dönemi' içinde, inşaat mühendisliği mesleğine değerli katkılarda bulunmuş, ülke ve toplum yararına değerli hizmetler vermiş olan seçkin inşaat mühendislerinden bazılarına, kendileri tarafından hiçbir başvuru yapılmaksızın, Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından 'Onursal Yetkin Mühendislik' unvanı verilebilir. 'Onursal Yetkin Mühendis' unvanı verilen kişilere bu yönetmeliğin 16. maddesi uygulanmaz.

Yetkin Mühendislik Kurulu

Yetkin Mühendislik Kurulu, yaptığı ilk toplantıdan itibaren Yönetmelikte belirtilen ilkeler doğrultusunda çalışmaya başlamış ve ilk olarak Yetkin Mühendislik için başvuru yapacak üyelerimiz için 5-15 yıl deneyimli ve 15 yıldan fazla deneyimli mühendis özet bilgi formlarını hazırlamıştır.

Yetkin Mühendislik Uygulamalarının kamuoyuna ve üyelerimize duyurulması için çalışmalara hız verilmiş ve bu amaç doğrultusunda 5-15 yıl deneyimli ve 15 yıldan fazla deneyimli olan üyelerimiz için iki ayrı başvuru çağrısı hazırlanmış şubelerimize, ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir. Aynı zamanda İnşaat Mühendisleri Odasının yayın organlarında ve internet sayfasında da konuya yer verilmiş ve tüm üyelerimize ulaştırılması amaçlanmıştır. Hazırlanan başvuru çağrılarında 15-16 Nisan 2006 tarihlerinde, Cumartesi (Genel Konular) ve Pazar (Özel Konular) yazılı sınavlarının, Mayıs ayı içerisinde de sözlü sınavlarının yapılacağı "Bahar 2006 Dönemi Sınavına" girecek olan 5-15 yıl üyelerimiz için son başvuru tarihi 3 Mart 2006 olarak belirtilmiş ve 15 yıldan fazla deneyimi olan üyelerimiz için hazırlayacakları dosya hakkında bilgiler verilmiştir. Bütün bu çalışmaların sonucu olarak, Odamıza ulaşan başvuruların değerlendirilmesi devam etmektedir.

2006 Bahar Dönemi Sınavı için oluşturulan Yetkin Mühendislik Sınav Kurulu Üyeleri; Sinan Altın, Ufuk Ergun, Metin Ger, Yılmaz Karataban, Günay Özmen, Hüseyin Tabak, ve Mehmet Ali Taşdemir isimlerinden oluşturulmuştur. Sınav Kurulu 25 Aralık 2005 ve 22 Ocak 2006 tarihlerinde olmak üzere 2 kez toplantı yapmıştır.

Sınav Kurulu'ndan gelen isimler doğrultusunda akademisyenler ve serbest olarak çalışan mühendislerden oluşan 70 kişilik Bahar 2006 Dönemi sınavının soru hazırlayıcıları belirlenmiş; Yetkin Mühendislik Kurulu üyelerinin, Yetkin Mühendislik Sınav Kurulu üyelerinin ve Soru Hazırlayıcılarının katılımıyla 5 Şubat ve 12 Şubat 2006 tarihlerinde Ankara ve İstanbul'da olmak üzere aynı içerikli iki ayrı Sınav Sorucuları Kursu düzenlenmiştir. Bu kurslarda sınav soru hazırlayıcılarına Yetkin Mühendislik Uygulamaları tanıtılmış, yapılacak olan sınavda sorulacak soruların nitelikleri hakkında bilgiler verilmiş ve örnek soru ve tartışma seansları yapılmıştır.

Bahar 2006 Dönemi Sınavı içerisinde Mayıs ayında yapılacak olan Sözlü Sınav için jüri öneri isimleri toplanmış ve Sözlü Sınav Jürisi için "Sözlü Sınav Jüri Sonuç Raporu" formu hazırlanmıştır.

Yetkin İnşaat Mühendisliği için 22 Şubat 2006 tarihine kadar toplam 97 başvuru yapılmıştır.

Onursal Yetkin İnşaat Mühendisliği

Yetkin İnşaat Mühendisliğinin önemli ayaklarından birisi, Onursal Yetkin İnşaat Mühendisliğidir.

Yetkin Mühendislik Uygulamaları Yönetmeliği, ülkemizdeki inşaat mühendisliğine uzun yıllar boyunca önemli ve başarılı hizmetler vermiş, önemli yapılara imza atmış, kişiliği ve meslek etiğine uygun davranışlarıyla genç meslektaşlarına örnek olmuş, seçkin ve halen yaşayan

mühendislere “Onursal Yetkin Mühendislik” unvanı verilmesini öngörmektedir.

Bu çerçevede, Yetkin Mühendislik Kurulu tarafından Onursal Yetkin Mühendis unvanı verilmesi uygun bulunan seçkin üyelerimiz İsmet Aka, İrfan Balıoğlu, Uğur Ersoy, Rüştü Özal ve Ali Terzibaşoğlu’na Onursal Yetkin Mühendis belge ve mühürlerinin verilmesi amacıyla 4 şubat 2006 tarihinde Ankara Hilton Otel’de bir tören düzenlenmiştir. Törene Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Kemal Nehrozoğlu, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

Müsteşar Yardımcısı Mahmut Küçük, İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç ve Yönetim Kurulu üyeleri, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, İMO Şube başkanlarıyla beraber çok sayıda inşaat mühendisi katılmıştır.

Törende yapılan konuşmalarda, Yetkin Mühendislik uygulaması kamuoyuna tanıtılmış, sistemin nasıl yürütüleceğine dair bilgiler verilmiştir.

Tören, İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç’in konuşmasıyla başlamış, Yüzgeç Yetkin Mühendislik Yönetmeliği hazırlanma sürecini özetlemiş, böyle bir çalışmaya neden ihtiyaç duyulduğuna dair teorik açıklamalarda bulunmuş, uygulamaya dönük bilgiler vermiştir. Yüzgeç, Yetkin Mühendisliğin, inşaat mühendisliği mesleğinin vizyonunu değiştireceğini, çığır açacağını, eşitsizliği ortadan kaldıracığını söyleyerek, “Yetkin İnşaat Mühendisliği kavramının inşaat mühendisliği uygulamalarının etkinleştirilmesi, uygulamada toplum yararının gözetilmesi ve güvenilir hizmet verilmesi olarak özetlenebileceğini” ifade etmiştir. Yüzgeç, 1999 yılında meydana gelen depremlerin bilinen ama dillendirilmeyen, görünen ama görmezden gelinen sistemimize ait sorunları su üstüne çıkarttığını, imardan yapılaşmaya, belediyeçilikten ihale sistemine, eğitimden toplumsal bilinç kadar sistemin eksik ve çarpık yönlerini sergilendiğini vurgulayarak, Yetkin Mühendislik uygulamasının, depremler ülkesi Türkiye’nin ertelenemez ihtiyacı olduğunu sözlerine eklemiştir. İMO Başkanı Taner Yüzgeç konuşmasında şu görüşlere yer vermiştir: *“Yetkin Mühendisliği, inşaat mühendisliği uygulamalarının etkinleştirilmesi, uygulamada toplum yararının gözetilmesi ve güvenilir hizmet verilmesi olarak özetleyebiliriz. Yetkin Mühendislik aslında bir tür referans sistemidir. Odamız bu uygulama ile topluma karşı meslektaşlarımız adına kefil olacaktır. Bu kefalet bilgisini, deneyimi ve mesleki davranış ilkelerine uyumu içerecektir. Yetkin Mühendislik bir defa alındıktan sonra ilelebet kazanılmış bir hak olmaktan ziyade mesleki davranışları Oda tarafından takip edilen bir uygulama olacaktır. Ve inancım odur ki; çok kısa bir süre sonra, artık iş ilanlarında Yetkin mühendislerin arandığı, ihale şartnamelerinde Yetkin Mühendis bulundurma zorunluluğunun getirildiği, yapı denetiminde Yetkin Mühendislerin istihdam edileceği bir dönem gelecektir. Yetkin Mühendislik uygulaması bugün çok yenidir ve henüz başlangıç aşamasındadır. Kuşkusuz ki, yeni başlayan her uygulama gibi eksik yönleri olacaktır. İnancım odur ki, Odamız sürecin tamamına aynı hassasiyeti yayacak, meslektaşlarımızın ilgi ve desteği ile hem zaman içerisinde kurumsallaşacak hem de eksiklerinden arınacaktır. Yönetmeliğin hazırlanması ile ilk defa uygulama şansı bulan yetkin mühendisliğin,*

Ahmet Necdet Sezer
Cumhurbaşkanı

4 Şubat 2006

Sayın Taner YÜZGEÇ
İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Beş seçkin mühendise "Onursal Yetkin Mühendis" unvanı verilmesi törenine çağrımızdan mutluluk duydum.

Deprem bölgesinde yer alan ülkemizde, güvenli ve sağlam yapılar üretilmesi konusunda mühendislerimize büyük sorumluluklar düşmektedir.

Yaşadığımız büyük deprem felaketleri Ulusumuza derin acılar yaşatmış, mühendislik biliminin gereklerinin yerine getirilmemesinin neden olduğu can kayıpları ve ağır maddi hasarlar denetim ve meslek etiği ilkelerinin yeniden sorgulanmasını gerektirmiştir.

Bu acılardan ve olumsuzluklardan gerekli dersleri çıkararak, etik ilkelere uygun, bilimsel tekniklere dayalı, güvenilir mühendislik hizmetlerinin sunulmasına katkı yapacak Yetkin Mühendislik sistemini başlatan TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası'nın bu girişimini mutlulukla karşılıyoruz.

Ülkemizde inşaat mühendisliğine uzun yıllar hizmet veren, meslek etiğini üstün tutarak başarılı projelere imza atan, çalışmalarıyla genç meslektaşlarına örnek olan ve "Onursal Yetkin Mühendis" unvanı almaya hak kazanan mühendislerimizi kutluyoruz.

Depremlerin can kayıplarına neden olmadığı, sağlam, güvenilir, çevresel değerleri, tarihsel ve kültürel dokuyu bozmayan yapılarda yaşamak umuduyla, size ve tüm katılımcılara esenlikler diliyorum.

Dünyanın pek çok gelişmiş ülkesinde uzun zamandan bu yana geçerli olduğunu dikkatlerinize sunmak istiyorum. Avrupa İnşaat Mühendisleri Örgütü Yönetim Kurulu'nda temsil edilen Odamız, mesleki alanda da uluslararası normları yakalama fırsatını yaratmış ve toplumsal yararı tartışılmaz olan Yetkin Mühendisliği ülkemize armağan etmiştir. Diğer ülkelerdeki örnekler uygulamamızı zenginleştirecek, ufku genişletecek bir unsur sayılmalıdır ama Odamız tarafından getirilen yeni sistem, ayaklarını Türkiye topraklarına basacak, Türkiye gerçeğini kendisine baz alacaktır."

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI

SAYI : B.09.0.ÖKM.0.00.00.00/109
KONU :

03 SUBAT 2006

Sayın Taner YÜZGEÇ
İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı
Selanik Cad.No:19/1
Kızılay/ANKARA

Ülkemizde İnşaat Mühendisliği mesleğine uzun yıllar boyunca önemli ve başarılı hizmetler vermiş, kişiliği ve meslek etiğine uygun davranışlarıyla genç meslektaşlara örnek olmuş, seçkin mühendislerden bazılarına “Onursal Yetkin Mühendis Belgesi” verilmesi münasebetiyle düzenlenen törene, nazik davetiniz için teşekkür ederim. Ancak çok önceden kararlaştırılmış programım sebebiyle katılamayacağımı üzüntü ile bildirmek isterim.

Ülkemizde bir ilki gerçekleştirmiş olmanızdan dolayı, Şahsınızda tüm Oda Yönetimini tebrik eder, törenin başarılı geçmesini dilerim. Bu münasebetle Onursal Yetkin Mühendis olarak seçilen mühendislerimizi kutlar, bundan sonraki yaşantılarında sağlık ve sıhhat dilerim.

Faruk Nafiz ÖZAK
Bayındırlık ve İskan Bakanı

Müsteşar Yardımcısı Küçük ise, “Sektörde bilgi ve donanım önem kazanmaya başladı. Diploma şeklen yeterli olsa bile içerik olarak bazen yetmemektedir. Oysa mühendislik mesleğini yerine getirmek için yetkin, bilgili, etik hizmet anlayışına sahip mühendislere ihtiyaç var” diyerek konuya yaklaşımını özetlemiştir. Cumhurbaşkanı Sayın Ahmet Necdet Sezer’in başarı dileklerinin iletildiği törende, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Kemal Nehrozoğlu da İMO tarafından başlatılan uygulamanın önemine dikkat çeken bir konuşma yapmıştır.

4.2. SİM Yönetmeliği Çalışmaları

Bilindiği gibi 38. Dönem içerisinde “İMO Serbest Müşavir Mühendislik Hizmetleri Büroları Tescili ve Mesleki Denetim” yönetmeliğinin de değişikliği gündeme gelmiş ancak hazırlanan taslak, dönemin Danışma Kurulunda kabul görmediği için Olağanüstü Yönetmelikler Genel Kurulu’nda görüşülememişti.

39. Genel Kurul, Yönetim Kurulumuza bu yönetmeliği de çıkarma yetkisi vermiştir. Yönetim Kurulumuz bu yönetmeliğin önemi ve önceliğine binaen, diğer yönetmelik çalışmalarından ayrı bir komisyon kurma ihtiyacını duymuştur.

Komisyon, 2. Danışma Kurulu’na tespit ettiği temel ilkeleri taşımış ve yönetmeliğin temel felsefesini tartışmaya açmıştır.

Bu ilkeler;

1. Uzmanlık ve hizmet alanlarını netleştirebilmek
2. Yetkileri uzmanlık alanlarıyla sınırlandırmak
3. Meslektaşlarımızın gelişim ve faaliyetlerini izlemek
4. Büro Tescil Belgesi (yeni adı İşyeri Tescil Belgesi) ile Serbest Müşavir Mühendis SMM (yeni adı Serbest İnşaat Mühendisi SİM) belgesini birbirinden ayırmak
5. SİM belgesi almayı en az üç yıl deneyime bağlı kılmak
6. SİM belgesini belirli uzmanlık alanlarına göre vermek
7. SİM belgesini her iki yılda bir yenilemek
8. SİM belgesinin verilmesini ve yenilenmesini belirli bir kredilendirmeye tabi tutmak
9. SİM belgesini yenileyebilmek için Meslek İçi Eğitim, Mesleki Deneyim, Mesleki Etkinlik, Akademik Unvan ve Meslek yaşı alanlarından kredi toplanmasını öngörmek
10. SİM belgesi kredi puanlarında meslek içi eğitime katılmayı ve mesleki faaliyette sürekli bulunuyor olmayı zorunlu kılmak
11. İşyeri Tescil Belgesini (İTB) her yıl onaylamak
12. İTB sahiplerinin en az % 51’nin TMMOB’a bağlı odalara kayıtlı olmalarını sağlamak
13. İş yerinde çalışan SİM’lerin haklarını güvence altına almak ve asgari ücretlerini tespit etmek
14. Belirli büyüklükteki iş yerlerinde genç mühendislerin çalışmalarını sağlamak
15. İş yerlerinin haksız rekabeti yaratabilecek nitelikte olmasını engellemek
16. Yapı denetçilerinin Serbest Yapı Denetçisi (SYD) belgesi almalarını sağlamak
17. SİM’ler için uygulanan kredilendirme sisteminin SYD’ler için de uygulanmasını sağlamak
18. SYD’lerin Yetkin Mühendislik yazılı sınavlarına girmelerini sağlamak
19. Yetkinleşmeyi, Yetkin Mühendisliği özendirme.

Komisyon daha sonra yönetmelik taslağını hazırlayarak şubelerin görüşüne sunmuştur. 29 Nisan 2005 tarihli 3. Danışma Kurulunda taslak, tüm yönleriyle tartışılmış bazı değişiklik talepleriyle birlikte genel olarak benimsenmiştir.

Yönetim Kurulu ve Komisyon taslağa son halini vererek TMMOB’a yayınlanmak üzere göndermiştir. “TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Serbest İnşaat Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim ve Belgelendirme Yönetmeliği” TMMOB’un da onayıyla 30 Ekim 2005 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanmış ve 1 Ocak 2006 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Serbest İnşaat Mühendisliği Hizmetleri Uygulama, Tescil, Denetim ve Belgelendirme Yönetmeliği

Birinci Bölüm

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, serbest çalışan ve inşaat mühendisliği hizmetleri üreten kişi ve kuruluşların mesleki etkinliklerinin gelişmesini, üretilen hizmetlerin İnşaat Mühendisleri Odası ilkeleri ile ülkemizde geçerli diğer standartlara uygunluğunu, meslek içi haksız rekabetin önlenmesini, mesleki deneyim ve yeterliklerin artırılmasını, ülkemizin inşaat mühendisliği alanındaki bilimsel, teknik kapasitesinin tespitini ve güncellenmesini, mesleki değerlendirmeye esas sicillerin tutulmasını ve bu konuların denetim altına alınmasını sağlamak amacıyla yapılacak belgelendirme ve denetimlerin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, serbest çalışan ve inşaat mühendisliği hizmetleri üreten kişi ve kuruluşların hizmetlerinin belirlenmesi, bu hizmetlere ilişkin kayıtların tutulması ve belge düzenlenmesi, verilen belgelerin yenilenmesi ve kredilendirilmesi ile serbest inşaat mühendisliği hizmetlerinin denetimine ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik, 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimarı Odaları Birliği Kanununun 39 uncu maddesine dayanarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 - Bu Yönetmelikte geçen;

Birlik: Türk Mühendis ve Mimarı Odaları Birliğini (TMMOB),

Oda: TMMOB İnşaat Mühendisleri Odasını (İMO),

Üye: İnşaat Mühendisleri Odası üyesini,

Şube: İnşaat Mühendisleri Odası şubelerini,

Serbest inşaat mühendisi: Serbest inşaat mühendislik hizmetlerinden birini veya birkaçını ücreti karşılığında, kendi hesabına veya kamu kurum ve kuruluşları dışında bir gerçek ya da tüzel kişi hesabına ücretli veya ortak bir bağlantı içinde yapan inşaat mühendisini (SİM),

Serbest yapı denetçisi: 29/6/2001 tarihli ve 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun çerçevesinde kurulmuş ve faaliyet gösteren yapı denetim kuruluşlarında denetim mühendisi olarak mühendislik hizmeti veren kişileri (SYD),

Serbest inşaat mühendisliği hizmetleri iş yeri tescil belgesi: Bir gerçek ya da tüzel kişinin serbest inşaat mühendisliği hizmeti verebilmesi için iş yerini İnşaat Mühendisleri Odasına tescil ettirerek aldığı belgeyi (İTB),

MDK : Mesleki değerlendirme kurulunu

ifade eder.

İkinci Bölüm

Serbest İnşaat Mühendisliği Uzmanlık Alanları ve Hizmetleri

Serbest inşaat mühendisliği uzmanlık alanları

Madde 5 - Serbest inşaat mühendisliği uzmanlık alanları şunlardır:

- a) Yapı uzmanlık alanı;
- 1) Betonarme yerüstü ve yer altı yapılar,
 - 2) Çelik ve ahşap yapılar,
 - 3) Prefabrik yapılar.
- b) Geoteknik uzmanlık alanı;
- 1) Zemin etüt raporları,
 - 2) Zemin iyileştirmeleri.
- c) Ulaştırma uzmanlık alanı;
- 1) Karayolları,
 - 2) Demiryolları,
 - 3) Metro ve hafif raylı sistemler,
 - 4) Trafik düzenlemeleri.
- ç) Hidrolik ve su kaynakları uzmanlık alanı;
- 1) Barajlar,
 - 2) Akarsu iyileştirme ve göletler,
 - 3) Sulama ve kurutma sistemleri,
 - 4) İçme suyu ve kanalizasyon sistemleri,
 - 5) Boru hatları.
- d) Kıyı liman uzmanlık alanı;
- 1) Dalgakıran, limanlar ve iskeleler,
 - 2) Deniz deşarj sistemleri,
 - 3) Sahil tahkimatı.
- e) Yapım yönetimi ve yapı işletmesi uzmanlık alanı;
- 1) İnşaat yönetimi,
 - 2) İş güvenliği.
- f) Yapı malzemeleri uzmanlık alanı.

Serbest inşaat mühendisliği hizmetleri

Madde 6 - Serbest inşaat mühendisliği hizmetleri şunlardır:

- a) Etüt-proje ve danışmanlık hizmetleri;
- 1) Etüt ve fizibilite hizmetleri,
 - 2) Planlama hizmetleri,
 - 3) Projelendirme hizmetleri,
 - 4) Araştırma ve geliştirme hizmetleri,
 - 5) Keşif-şartname-ihale dosyası düzenleme hizmetleri,
 - 6) Hakediş ve kesin hesap hizmetleri,
 - 7) Mesleki kontrollük hizmetleri,
 - 8) Çevresel etki değerlendirme hizmetleri.
- b) Yapım hizmetleri;
- 1) Yapım yöneticiliği,

- 2) Şantiye yöneticiliği,
 - 3) İş güvenliği yöneticiliği,
 - 4) Saha yöneticiliği.
- c) Denetim hizmetleri;
- 1) Yapı denetim mühendisliği hizmetleri,
 - 2) Teknik uygulama sorumluluk hizmetleri.
- ç) Laboratuar hizmetleri;
- 1) Yapı malzeme laboratuvarı,
 - 2) Zemin mekaniği laboratuvarı.

Üçüncü Bölüm

Kredilendirme

Puan dağılımı

Madde 7 - SİM/SYD belgesini yenilemek isteyenler 2 yıllık periyotlar içerisinde en az 80 kredi puanı toplamak zorundadır. Kredi puanları, mesleki faaliyet, mesleki deneyim, meslek içi eğitim, mesleki etkinlik ve akademik unvan olmak üzere beş ana konu çerçevesinde verilir. Bu puanlar her uzmanlık alanı için ayrı ayrı değerlendirilir. Mesleki faaliyetten en az 30, meslek içi eğitimden en az 20 puan toplamak zorunludur. Puan dağılımı Ek'teki gibidir.

Dördüncü Bölüm

Belgelendirme

Serbest inşaat mühendisliği belgesinin verilmesi

Madde 8 - Serbest inşaat mühendisliği belgesi verilmesinin koşulları şunlardır:

- a) Oda üyesi olması ve üyelik borcu bulunmaması,
- b) TMMOB veya Oda tarafından herhangi bir mesleki kısıtlamaya uğramamış olması,
- c) En az 3 yıllık mesleki deneyiminin olması,
- ç) Oda Yönetim Kurulunca belirlenen SİM belgesi tescil harcını ödemiş olması,
- d) Oda tarafından düzenlenen serbest inşaat mühendisliği hizmetleri (bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hizmetler) ile ilgili meslek içi eğitim faaliyetlerine ve bilgi yenileme eğitimlerine katılmış olması.

Gerekli koşulları taşıyanların, çalışacağı ilin/ilçenin bağlı bulunduğu İMO Şube veya Temsilciliğine yazılı olarak başvurarak aşağıdaki belgeleri vermeleri gerekir;

- a) Özgeçmişi,
- b) Başvuru formu,
- c) Tescil harcı makbuzu,
- ç) İmza beyannamesi,
- d) Yetki ve sorumluluklarını da belirtmek kaydıyla çalıştığı ya da bitirdiği işlerin listesi ve belgeleri,
- e) Yanında çalıştığı SİM belgeli mühendisin/mühendislerin referansı,
- f) SİM belgesi alacağı uzmanlık alanlarının belirtilmesi,
- g) Eğer varsa mesleki faaliyetlerinde kredilendirmeye esas teşkil eden belgeler,
- h) Meslek içi eğitimde kredilendirmeye esas teşkil eden belgeler,
- i) Sahip olduğu akademik unvanlara ait belgeler.

Serbest yapı denetçisi belgesi verilmesi

Madde 9 - Serbest yapı denetçisi belgesi verilmesinin koşulları şunlardır:

- a) Oda üyesi olması ve üyelik borcu bulunmaması,
- b) TMMOB veya Oda tarafından herhangi bir mesleki kısıtlamaya uğramamış olması,
- c) En az 12 yıllık mesleki deneyiminin olması,
- ç) Oda Yönetim Kurulunca belirlenen SYD belgesi tescil harcını ödemiş olması,
- d) Oda tarafından düzenlenen serbest yapı denetçiliği hizmetleri (bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilmiş olan hizmetler) ile ilgili meslek içi eğitim faaliyetlerine ve bilgi yenileme eğitimlerine katılmış olması,
- e) Oda tarafından düzenlenen yazılı sınava katılması ve başarılı olması.

Gerekli koşulları taşıyanların, çalışacağı ilin/ilçenin bağlı bulunduğu İMO Şube veya Temsilciliğine yazılı olarak başvurarak aşağıdaki belgeleri vermeleri gerekir;

- a) Özgeçmişi,
- b) Başvuru formu,
- c) Tescil harcı makbuzu,
- ç) İmza beyannamesi,
- d) Yetki ve sorumluluklarını da belirtmek kaydıyla çalıştığı ya da bitirdiği işlerin listesi ve belgeleri,
- e) Yanında çalıştığı, Oda tarafından belgelendirilmiş mühendisin/mühendislerin referansı,
- f) SYD belgesi alacağı uzmanlık alanlarının belirtilmesi,
- g) Eğer varsa mesleki faaliyetlerinde kredilendirmeye esas teşkil eden belgeler,
- h) Meslek içi eğitimde kredilendirmeye esas teşkil eden belgeler,
- ı) Sahip olduğu akademik unvanlara ait belgeler,
- i) Konusuna göre yazılı sınavlardan başarı ile geçtiğinin belgesi.

Serbest inşaat mühendisliği belgesi ve serbest yapı denetçiliği belgesinin yenilenmesi

Madde 10 - SİM ve SYD belgesinin geçerliliğini koruyabilmesi için 2 yılda bir Oda tarafından onaylanması zorunludur. SİM veya SYD belgesinin süresi dolmuş olan ve yenilenmesini isteyen SİM veya SYD lere ait belgeler, ilgili SİM veya SYD nin başvurusu üzerine ve aşağıdaki koşulları taşıması halinde yenilenir:

- a) Oda üyeliğini koruyor olması ve üyelik borcunun bulunmaması,
- b) TMMOB veya Oda tarafından herhangi bir mesleki kısıtlamaya uğramamış olması,
- c) Oda Yönetim Kurulunca belirlenen yenileme harcını ödemiş olması,
- ç) Oda tarafından düzenlenen SMM hizmetleri veya SYD hizmetleri ile ilgili meslek içi eğitim faaliyetlerine ve bilgi yenileme eğitimlerine katılmış olması,
- d) Yeterli kredi puanını sağlamış olması.

Gerekli koşulları taşıyanların, çalıştığı ilin/ilçenin bağlı bulunduğu İMO Şube veya Temsilciliğine yazılı olarak başvurarak aşağıdaki belgeleri vermeleri gerekir;

- a) Yenileme formu,
- b) Yenileme harcı makbuzu,
- c) Mesleki faaliyetlerinde kredilendirmeye esas teşkil eden belgeler,
- ç) Meslek içi eğitimde kredilendirmeye esas teşkil eden belgeler,

d) Sahip olduğu akademik unvanlara ait belgeler.

Başvuru kabulü ve değerlendirilmesi

Madde 11 - Başvuru ya da yenileme belgeleri Şubeler aracılığı ile İMO merkezine gönderilir. Şubeler belgelerin düzenli ve eksiksiz kabulünden ve gönderilmesinden sorumludur. Şubeler belgelerin bir örneğini kendi arşivinde tutar ve asıllarını kendi görüşleriyle birlikte İMO merkezine gönderir.

Başvurular Mesleki Değerlendirme Kurulu tarafından Ek'te belirtilen kredilendirme esasları çerçevesinde değerlendirilir. SİM veya SYD belgesi verilmesi ya da yenilenmesi uygun bulunanların belgeleri İMO merkezi tarafından hazırlanır ve ilgili Şubesine gönderilir. Uygun bulunmayanların belgeleri Mesleki Değerlendirme Kurulu tarafından hazırlanan gerekçesiyle birlikte Şubesine gönderilir. Başvuruları kabul edilmeyenlerin tescil veya yenileme harçları iade edilir.

Yetkin inşaat mühendislerinin başvurusu

Madde 12 - Oda tarafından verilen Yetkin İnşaat Mühendisi unvanına sahip kişilerin, SİM veya SYD belgesi almak ya da belgesini yenilemek üzere başvurması halinde, yapmış olduğu işlerin listesinin dışında, kendisinden herhangi bir belge istenmeksizin SİM veya SYD belgesi verilir ya da eski belgesi yenilenir.

İtiraz

Madde 13 - SİM veya SYD belgesi almaya hak kazanamayanlar ya da belgesi yenilenmeyenler, Oda Yönetim Kuruluna itiraz edebilir. Oda Yönetim Kurulu, Mesleki Değerlendirme Kurulunun görüşünü de alarak itirazı bir ay içerisinde sonuçlandırır. Yönetim Kurulunun vereceği karar kesindir. Belgesi verilmeyen ya da yenilenmeyenlerin, gerekçesinde belirtilen eksiklikleri gidermedikçe yeni başvuruları kabul edilmez.

Serbest inşaat mühendisliği hizmetleri iş yeri tescil belgesi verilmesi

Madde 14 - Serbest inşaat mühendisliği hizmetleri iş yeri tescil belgesi verilmesinin koşulları şunlardır:

- a) Oda Yönetim Kurulunca belirlenen tescil harcının yatırılmış olması,
- b) İş yeri bir gerçek kişiye ait ise, o kişinin Odaya kayıtlı olması,
- c) İş yeri adi ortaklık ya da tüzel kişiye ait ise hisselerinin en az yüzde elli biri (% 51) TMMOB'ne bağlı Odalara kayıtlı kişilere ait olması,
- ç) (c) bendindeki hisse dağılımına sahip olmayan vakıf ya da kamu kuruluşları ile anonim şirketler, en az on (10) SİM belgeli inşaat mühendisini bünyesinde çalıştırmaları koşuluyla, İTB almak için Oda Yönetim Kuruluna başvurabilir. Bu kuruluşların tescili, Mesleki Değerlendirme Kurulunun görüşü de alınarak İMO Yönetim Kurulunca kararlaştırılır.

Gerekli koşulları taşıyanların, çalışacağı ilin/ilçenin bağlı bulunduğu İMO Şube veya Temsilciliğine yazılı olarak başvurarak aşağıdaki belgeleri vermeleri gerekir:

- a) İş yeri adına çalışan SİM belgesine sahip en az bir inşaat mühendisinin bulunduğuna ilişkin belge,
 - 1) SİM iş yeri ortağı ise, en az yüzde on (% 10) hisseye sahip olduğuna ilişkin belge,
 - 2) SİM iş yerinde çalışıyor ise, son altı ayın Sosyal Sigortalar Kurumu prim bordrolarının fotokopileri,
 - 3) SİM iş yerinde yeni çalışacak ya da son altı ay içerisinde işe girmiş ise, İMO tarafından hazırlanan tip sözleşmenin iş yeri ile SİM arasında imzalanmış bir örneği,
- b) Tescil harcı makbuzu,
- c) Vergi levhası fotokopisi,
- ç) İş yeri adresinin beyanı ve ikametgah belgesi,

- d) İş yeri adi ortaklık ise noterden onaylanmış ortaklık sözleşmesinin bir örneği,
e) İş yeri tüzel kişi ise, tüzel kişiliğin ana sözleşmesindeki faaliyet konuları içerisinde "mühendislik hizmetleri yapmak" ibaresinin yer aldığı Ticaret Sicil Gazetesi,
f) İş yerinin bünyesinde bulundurduğu donanım ve yazılımları içeren beyanı.

İTB verilmesi için yapılan başvuru evrakları Şube görüşüyle birlikte, Oda merkezine gönderilir. İTB numarası Oda merkezi tarafından verilir ve işyerinin sicili Oda merkezinde tutulur.

Serbest inşaat mühendisliği hizmetleri iş yeri tescil belgesinin yıllık onayı

Madde 15 - Serbest inşaat mühendisliği hizmetleri iş yeri tescil belgeleri her yıl 1 Ocak – 31 Ocak tarihleri arasında bandrollü olarak, Oda Yönetim Kurulunca belirlenen tescil ücreti karşılığında yenilenir. Zamanında yenilenmeyen belgeler için yüzde elli (% 50) gecikme zammı alınır.

İTB yıllık onayı için;

- a) İş yeri bünyesinde bulunan SİM lerinin vermiş oldukları hizmetlerin ve iş yerinin yıl içerisinde yapmış olduğu işlerin listesinin,
b) Tescile esas bilgilerindeki değişikliklerin bildirilmesi zorunludur.

Belge aslının yenilenmesi dışında iş yerlerinin yıllık onayı bağlı bulunduğu Şubesi tarafından yapılır. Ancak yıllık onay esnasında alınan iş yerine ait belgeler Oda merkezine iletilir.

Serbest inşaat mühendisliği hizmetleri iş yeri tescil belgesi sahibinin sorumlulukları

Madde 16 - İTB sahibinin sorumlulukları şunlardır:

- a) Tüm gerçek ve tüzel kişiler Oda tarafından verilen İTB, SİM ve/veya SYD belgelerini işyerinin görünür bir yerine asmakla yükümlüdür.
b) İş yerleri, mühendislik hizmetlerinin verilebilmesi için gerekli olan mekansal olanakları sağlamak zorundadır.
c) İş yerleri, gerekli olan araç, gereç, donanım ve yazılımlara, kendilerine ait olduğunu belgeleyecek şekilde sahip olmak zorundadır.
ç) Bünyesinde dört (4) den fazla SİM bulunduran her iş yeri, toplam SİM nin en az yüzde yirmi (%20) si kadar, SİM belgesi olmayan Oda üyesi inşaat mühendisini istihdam etmek zorundadır.

Beşinci Bölüm

Mesleki Değerlendirme Kurulu

Mesleki Değerlendirme Kurulunun teşkili

Madde 17 - Mesleki Değerlendirme Kurulu beş (5) kişiden oluşur. Oda Yönetim Kurulu, Olağan Genel Kurulun ardından üç (3) ay içerisinde, Mesleki Değerlendirme Kurulunu seçer. Mesleki Değerlendirme Kurulu meslekte en az on beş (15) yıl deneyimli üyeler arasından seçilir. Kurul ilk toplantısında kendi arasından bir başkan ve bir raportör seçer.

Mesleki Değerlendirme Kurulunun görev süresi iki (2) yıldır. MDK ayda en az bir defa toplanmak zorundadır. Kurul, iki ay üst üste toplanamaz ise Oda Yönetim Kurulu tarafından feshedilir ve yerine yenileri seçilir. Mazeretsiz olarak iki toplantıya üst üste gelmeyen kurul üyesi çekilmiş sayılır ve Oda Yönetim Kurulu tarafından yerine yenisi atanır.

Mesleki Değerlendirme Kurulunun oturum ücretleri Oda Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Mesleki Değerlendirme Kurulunun görev ve yetkileri

Madde 18 - Mesleki Değerlendirme Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) SM ve SYD lerin başvurularını değerlendirmek ve karara bağlamak,
- b) SM ve SYD lerin sicillerini tutmak,
- c) İTB almak için başvuran işyerlerinin başvurularını değerlendirmek ve karara bağlamak,
- ç) İşyerlerinin sicillerini tutmak,
- d) Meslek içi eğitim, mesleki etkinlik ve mesleki faaliyetleri bu Yönetmelikte verilen limitler içinde ilgili kurulların da görüşlerini alarak puanlandırmak ve Oda Yönetim Kurulunun onayına sunmak,
- e) SİM ve SYD lerin özel olarak puanlandırılmasını talep ettikleri uygulamalarını değerlendirmek,
- f) SİM, SYD ve işyerleri vasıtasıyla gelen verileri değerlendirerek mühendislik uygulamaları envanteri çıkarmak ve güncellemek,
- g) Özel mühendislik proje ve uygulamalarını puanlandırmak ve Oda Yönetim Kurulunun onayına sunmak.

Altıncı Bölüm

Diğer Hükümler

Önlemler

Madde 19 - Oda, serbest inşaat mühendisliği hizmetlerinin yürütülmesinde, meslektaşlar arası haksız rekabeti önlemek, üretilen hizmetlerin nitelikli, şartname ve standartlara uygun ve ülke yararına olmasını sağlamak amacıyla gerekli görülebilecek her türlü önlemleri alır.

Denetim yetkilileri

Madde 20 - Şube yöneticileri, Temsilciler ve mesleki denetim görevlileri, yapılan serbest inşaat mühendisliği hizmetleri ile bu hizmetlerin üretildiği işyerlerini incelemeye ve denetlemeye yetkilidir.

Belgelerin kullanılmasının kuralları

Madde 21 - Belgelerin kullanılmasının kuralları şunlardır:

- a) SİM, SYD ve İTB belgesi bulunmayan, belgesini yenilemeyen, belgesi Oda tarafından süreli veya süresiz iptal edilen kişi veya kuruluşlar serbest inşaat mühendisliği ve serbest yapı denetçiliği hizmetlerini yapamaz.
- b) SİM veya SYD belgesine sahip inşaat mühendisleri birden fazla İTB ne işlenemez ve birden fazla işyerinde çalışamaz.
- c) SİM, SYD ve İTB sahibi işyerleri, bu Yönetmelik kapsamına giren tüm işlerde ve yapacağı hizmet sözleşmelerinde mesleki kanunlar ve borçlar hukuku çerçevesinde, iyi niyet kurallarına uygun olarak davranır, Oda tarafından belirlenen asgari ücret tarifelerine uyar.

Belge iptali

Madde 22 - Tescile esas bilgi ve belgelerin İnşaat Mühendisleri Odasına verilmesinde, gerçeğe aykırı beyanda buldukları tespit edilen, SİM, SYD, İTB üzerinde herhangi bir tahrifat yapan, tescile esas olan şartlarda meydana gelen değişiklikleri İnşaat Mühendisleri Odasına bildirmeyen üyelerin belgeleri Oda Yönetim Kurulu tarafından iptal edilir ve ilgili Üye Onur Kuruluna sevk edilir. Ayrıca, suç unsuru varsa Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

Geçici üye

Madde 23 - 28/5/2004 tarihli ve 25475 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Mühendis

ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen geçici üyeler de bu Yönetmelik hükümlerine tabidir.

Yedinci Bölüm

Geçici ve Son Hükümler

Geçici Madde 1 - Halihazırda İnşaat Mühendisleri Odasınca verilmiş olan Büro Tescil Belgelerinde kayıtlı bulunan Serbest Müşavir Mühendisler (SMM) ler, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarı ile SİM belgesi almaya hak kazanır.

Geçici Madde 2 - Mevcut Büro Tescil Belgesi sahipleri, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerine uygun olarak 31/3/2006 tarihine kadar mevcut belgeleri yerine Serbest İnşaat Mühendisliği İş Yeri Tescil Belgesi (İTB) ni almak zorundadır.

Geçici Madde 3 - Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih ile 1/1/2008 tarihleri arasında, ilk defa SİM veya SYD belgesi almak üzere başvuran inşaat mühendislerinden, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendinde ve 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen belgeler istenmez.

Geçici Madde 4 - Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih ile 1/1/2008 tarihleri arasında, bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen süre bir (1) yıl olarak uygulanır.

Yürürlük

Madde 24 - Bu Yönetmelik 1/1/2006 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 25 - Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu yürütür.

Ek:

Kredilendirmeye Esas Puan Dağılımı

Değerlendirmeye Esas Kredi Puanı

Alanı	En Az	En Fazla
1 Akademik Unvan	-	15
2 Mesleki Etkinlik	-	20
3 Mesleki Deneyim	3	25
4 Meslek İçi Eğitim	20	50
5 Mesleki Faaliyet	30	60

1) 1) Akademik Unvan

Yüksek Mühendis : 5 puan

Doktor : 15 puan

Bu puanlar uzmanlık alanı için geçerlidir.

2) 2) Mesleki Etkinlik

a) Uluslar arası bilimsel yayınlarda yayımlanmış makale ve benzeri mesleki yayınlar: 5 puan

b) Teknik dergide yayımlanan makale: 5 puan

c) TMH de yayımlanan mesleki-teknik makale : 2 puan

ç) İMO indeksinde yer alan kitap : 10 puan

d) Sempozyum-kongre-konferanslarda makale kabulü : 2-5 puan

e) Özel olarak İMO nun ataması ile bilirkişilik yapmak : 0.2-3 puan

f) İMO da kurs ve seminer vermek : 0.2-0.5 puan/saat

Bu puanlar uzmanlık alanı için geçerlidir.

3) 3) Mesleki deneyim : 1 puan/faaliyet yılı

Bu puan tüm uzmanlık alanı için geçerlidir.

4) 4) Meslek içi eğitim

a) İMO kurs ve seminer katılım belgesi : 0.2-0.5 puan/saat

b) İMO sınav başarı belgesi : 2x(0.2-0.5puan/saat)

c) Kamu kurumu mesleki eğitim kurs katılım belgesi : 0.2-0.5 puan/saat

ç) Özel kuruluş kurs katılım belgesi : 0.2-0.5 puan/saat

d) Sempozyum-kongre-konferans katılım belgesi : 1-5 puan

Bu puanlar uzmanlık alanı için geçerlidir.

5) 5) Mesleki faaliyet

Mesleki faaliyet kredi puanları bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen uzmanlık alanlarına göre İMO Genel Kurulu tarafından belirlenir. Sıralamada yer almayan ya da farklı teknik özelliklere sahip yapı ya da çözümlerin kredilendirilmesi için İMO Yönetim Kurulunun kararı geçerlidir.

4.3. Deprem Şurası

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından İstanbul'da düzenlenen Deprem Şurası'na Odamız aktif bir şekilde katılmıştır.

29 Eylül-1 Ekim 2004 tarihleri arasında gerçekleşen Deprem Şurası'na 354 Şura üyesi davet edilmiştir. Yedi ayrı oturumda; 1) Kurumsal Yapılanma 2) Mevzuat 3) Afet Bilgi Sistemi 4) Mevcut Yapıların İncelenmesi ve Yapı Denetimi 5) Yapı Malzemeler 6) Kaynak Temini ve Sigorta 7) Eğitim komisyonlarının raporları görüşülmüş ve değerlendirmeleri yapılmıştır.

Deprem Şurası'nın çalışmaları 13 Nisan 2004 tarihinde yedi ayrı komisyon kurularak başlatılmıştır. Söz konusu komisyonların yaklaşık üç ay süren çalışmaları sırasında Odamızı temsilen Kurumsal Yapılanma Komisyonu'nda Murat Gökdemir, Mevzuat Komisyonu'nda Kemal Türkaslan, Mevcut Yapıların İncelenmesi ve Yapı Denetimi Komisyonu'nda Cemal Gökçe, Yapı Malzemeleri Komisyonu'nda Haluk İşözen görev almışlardır.

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç ve Oda Yönetim Kurulu Sekreter üyesi Ahmet Göksoy üye olarak katıldıkları Şura komisyon çalışmalarında aşağıdaki konuşmaları yapmışlardır.

Eğitim Komisyonu Oturumunda Odamız Başkanı Taner Yüzgeç'in yaptığı konuşma:

Öncelikle sayın başkan, şahsınız nezdinde, bu kongreyi, bu Şurayı düzenlemiş olan, emeği geçmiş olan kişilere teşekkürü bir borç bildiğimi ifade etmek isterim. Bu kadar geniş bir katılımı ve ilk defa gerçekleştirilmiş olan, Deprem Şurası sanırım bundan sonraki süreçlere de önemli ölçüde ışık tutacaktır.

Aynı zamanda Bakanlığınızın göstermiş olduğu konukseverliliği ve organizasyondaki düzenliliği de ifade etmek isterim. Ancak bir eksiği de belirtmek isterim ki; o da, kararlardır. Çünkü, Şura'da alınacak kararların, hem hükümet nezdinde, hem de Meclis nezdinde, yani siyasi iktidar nezdinde, alınacak kararlara ışık tutabilmesi için Şura'dan kararlar bütünün de çıkması gerekmektedir. İlk Şura olması nedeniyle, belki bir eksiklik olarak değerlendirilebilir ama, kısa zaman içerisinde siyasi iktidarın yolunu aydınlayabilecek nitelikte ilke kararlarının alınması gerektiğini, dolayısıyla Şura'nın tekrar toplanması gerekliliğini burada ifade etmek isterim.

Eğitim ile alakalı birkaç noktaya değinmek istiyorum. Öncelikli olarak, üniversite eğitiminden bahsetmek istiyorum. Bu gün hali hazırda 46 üniversitede, inşaat mühendisliği bölümü ya da fakültesi mevcuttur. Bunların pek çoğu, popülist politikalar nedeniyle açılmıştır. Ve hali hazırda büyük bir çoğunluğunda gerek teknik donanım, gerek sosyal şartlar, gerekse öğretim elemanı konusunda çok ciddi sıkıntılar ve problemler yaşanmaktadır. Bugün, pek çok inşaat mühendisliği bölümünde eğitim, bölüm başkanlığı dahil; hali hazırda inşaat mühendisi olmayan, başka meslek disiplinleri tarafından yapılmaktadır. Bu da genel olarak eğitim seviyemizin hangi düzeyde olduğunu göstermektedir. Liseden bozma binalarda eğitim verilmektedir. Akademik kariyere sahip olmayan meslektaşlarımız öğretim elemanı olarak çalışmaktadır. Laboratuvarlar bulunmamaktadır. Ve öğrencilerin sosyal koşulları son derece zayıf, son derece kötüdür. Ancak, bu öğrenciler mezun oldukları andan itibaren donanımsız bir şekilde, piyasanın özellikle vahşi nitelikteki rekâbet halindeki piyasanın, içine girmektedir. Dolayısıyla mühendislik yetkileri-imzaları istismar edilmektedir.

Bugün Türkiye’de 60 bin inşaat mühendisi bulunmaktadır. 10 ile 15 bin civarında meslektaşımızın da işsiz ya da başka işlerle iştigâl ettiğini tahmin etmekteyiz. Bu rakama, bu veriyeye baktığımız zaman, Türkiye’deki inşaat mühendisi sayısının çok olduğunu düşünebiliriz. Ancak bir başka gerçeği de göz önüne aldığımızda hele Avrupa ülkeleriyle de kıyasladığımızda, bugün 60 bin inşaat mühendisi aslında, Türkiye’nin mühendislik gereksinimlerini karşılamakta yeterli değildir. Fakat şunu ifade edeyim ki, piyasada mühendislik hizmetine değil de, mühendisin imzasına ihtiyaç duyulduğu taktirde 60 bin inşaat mühendisinin varlığı hakikatten fazladır. Bundan dolayıdır ki, bugün pek çok meslektaşım işsiz ya da başka işlerle iştigâl etmektedir. Yani, Türkiye’deki talep mühendisin imzasına değil de, hizmetin kendisine olabileseydi, bugün inşaat mühendisliği alanında önemli açıklar bile görülebilirdi.

Eğitimle ilgili bir noktayı daha ifade etmek istiyorum. Devletin eğitime ve araştırmaya ayırdığı pay, aslında hepimizin bildiği gibi, komik derecede düşüktür. Bu koşullar altında üniversitelerin düzgün bir eğitim programı çıkarabilmesi, düzgün bir eğitim verebilmesi, teknik bir donanımına sahip olabilmesi, elbette ki mümkün değil. Dolayısıyla üniversiteler, bir biçimiyle kendi ayakları üzerine durabilmek amacıyla, piyasa ilişkilerine itilmektedir. Bu da üniversitelerin bilimsel bilgi üretmesi ve araştırma yapabilmesinin önündeki en temel engellerden birisini oluşturmaktadır. Bugün piyasa ilişkileri içine giren öğretim kurumları kendi mezunlarıyla rekabet etme durumuyla karşı karşıyadır. Bu durum üniversitenin dışında, mühendislik hizmetlerinin gelişmesine de engel oluşturmaktadır.

Dolayısıyla devletin, mutlak anlamıyla, üniversitelerdeki araştırma, geliştirme ve eğitim olanaklarını artırması, bütçedeki payını çoğaltması gerekmektedir. Ülkemizin bilimsel gelişimi kadar mühendislik hizmetlerinin geleceği de buna bağlıdır.

Diğer bir konu, Yetkin Mühendislik. Yetkin Mühendisliği Şura’nın bütün komisyonlarında ifade edilmiş olması, bizi oldukça sevindirdi. Çünkü, yaklaşık on yılı aşkın bir zamandır İnşaat Mühendisler Odası olarak bu konuyu gündeme getirmeye çalıştık. Ve son birkaç yıl içerisinde de TMMOB camiasında bu konu tartışılmış ve kararlara bağlanmıştır. Gerek mühendislik ve mimarlık kongresinde, gerekse de TMMOB genel kurulunda, mühendislerin yetkinleştirilmesi doğrultusunda adımlar atılmasıyla

alakâli, gerek ilke kararları alınmış gerekse de çerçeve yönetmelikler kabul edilmiştir. Bunun yasal bir boyuta taşınması arzusunun bütün deprem çevrelerince hissediliyor olmasını görmek, bizim açımızdan sevindiricidir. Ancak komisyonun tasarısına baktığımızda, bugüne kadar yapılmış olan tartışmaların dışına çıkıldığı; aslında “dağın fare doğurduğu” kaygılarına kapıldığını ifade etmek istiyorum.

Esasında şu; Yetkin Mühendislikteki bizim tartışma noktamız, sadece bilgi düzeyinin ölçüleceği bir sınav sistemi değildir. Bir mühendisin liyakatinin ölçülebileceği bir süreç içersinden geçmesi demektir. Mühendislik bir usta-çırak ilişkisi gibidir. Dolayısıyla tek başına sınav ile, merkezi sınavlar ile bu unvanın verilmesi, yetkinlik kavramı ile çelişmektedir. Ayrıca, tabi yasa koyucuları biraz zorlayacak bir durum, belki tartışılması gereken diğer faktörlerden birisi. Tüm mimarlık ve mühendislik disiplinlerinin aynı çerçevedeki yetkinlik kavramı içersine dahil edilmesi mümkün müdür? Bu da ayrıca tartışılması gereken faktörlerden birisidir.

Bir konuya daha değinmek istiyorum. O da; komisyonun Deprem Mühendisliği önerisi ile ilgili. Çok önem veriyorum. Benden önceki konuşmacı hocalarım aslında gayet güzel ifade ettiler. Deprem Mühendisliğinin gerekçesini ortaya koymak amacıyla yazılmış olan metne baktığımda, inşaat mühendisliğiyle ilgisi olmayan, ya da inşaat mühendislerinden yeterince destek alamayan raportörler tarafından kaleme alındığını düşünüyorum. Sadece gerekçesi bölümüyle bile.

Bakın, ilgili raporda, inşaat mühendislerinin aldıkları eğitimin ancak % 20'sinin yapıyla ilgili olduğu ifade edilmektedir. Bu da, bu raporu yazarlarının, bu bölümü kaleme alanların inşaat mühendisliği eğitimiyle çok ilgili olmadığı düşüncesini bende uyandırdı. Şöyle bir ifade de var 38. sayfada "ülkemizdeki inşaat mühendisliği programlarında deprem mühendisliği, yok denecek kadar az yer alırken, 10'a yakın olan yapı mekaniği dalı yanında; jeoteknik, (doğrusu geotekniktir) ulaşım, inşaa yönetim teknikleri, su ve yapı malzemeleri gibi dallar bulunmaktadır. Böylece bu eğitimleri alan inşaat mühendislerinin ancak beşte birinden azının yapı mühendisliği bilgisine sahip olduğu, bulunduğu... " diye devam etmekte.

Şimdi, değerli Şura üyeleri, inşaat mühendisliği, öncelikle bir apartman mühendisliği değildir. Yapı da bir apartman değildir tek başına. Eğer geotekniği öğrenmemiş, geotekniği almamış bir inşaat mühendisi düşünülebilir ise, yapı ile bunun bağdaşıklığı kabul edilmiyor ise, o inşaat mühendisinin havada duran bir yapıyı tasarladığı düşünülüyor demektir.

Geoteknik, ulaşım, inşaa yönetim teknikleri, su ve yapı malzemeleri sanki bir seçmeli ders yada bir başka sosyal ders gibi ifade edilmekte. Az evvel hocam ifade etti. Yapı malzemesini bilmeyen bir kişi, yapıyı tasarlayamaz. Su, keza inşaat mühendisliğinde öğretilen su, bir su analizi dersi değildir. Su yapılarıdır.

Dolayısıyla, benzeri argümanlardan yola çıkarak ve inşaat mühendisliği eğitiminin eksikliği nedeniyle gerekçelendirilerek, bir deprem mühendisliği kavramını ortaya atmak, bence kendi içerisinde çelişkilerle dolur. Keza öne koyduğu programda da ağırlıklı olarak, inşaat mühendisliği eğitimi olsa dahi; inşaat mühendisliğinin temel derslerini de yok sayması, bugün ihtiyaç diye lanse ettikleri Deprem mühendisliğinin de altını boşaltmaktır.

Ayrıca, Deprem mühendisliği koordinasyon özelinde düşünülüyor ise, ülkemizde de denenmiş bir başka örnek var. Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde bundan yıllar önce açılmış olan bir Mühendislik Birimleri bölümü vardı. Genel olarak mühendislik hizmetlerinin koordinasyonu amacıyla oluşturulmuş bir bölümdü. Ancak ne yazık ki, kapatılmak zorunda kaldı. Dolayısıyla hem ihtiyaçları, hem ülkedeki gelişmeleri yeterince değerlendiremeyen deprem mühendisliği kavramının, Şurada bu şekilde yer almasını işin gerçeği yadırgıyorum ve komisyondan bu bölümü çıkarmasını talep ediyorum. Teşekkür ediyorum.

Kaynak Temini ve Sigorta Komisyonu Oturumunda Odamız Başkanı Taner Yüzgeç'in yaptığı konuşma:

Sayın Başkan, Sayın Divan. Aslında rapor olarak, öğleden önceki oturumun raporu olan; ama konu olarak, bu oturumu ilgilendirdiği için biraz karmaşık gibi görünen bir durumu ifade etmek istiyorum. Öğleden önceki oturumda Mevcut Yapıların İncelenmesi ve yapı denetimi komisyonunun raporunda, ilgili kitabın 172 sayfasında, tamamen katıldığım bir ifadeyle izninizle okumak istiyorum; "Sigorta uygulaması, yapı denetim sisteminin kontrol mekanizmalarından biridir. Sigortalanacak kişi veya kurumların faaliyetleri yakından incelenerek, bunlara hasarsızlık indirimi veya hasar durumunda pirim artırımını gibi teşvik ve ceza yöntemleri uygulanabilir. Müteahhitlik, mimarlık ve mühendislik hizmetlerinin yetkinliğine önem veren, denetleyen, ciddi bir uygulamada, sigorta riski minimuma indirilecektir. Sigorta uygulamasının devreye girmesiyle yetkinlik, bir zorunluluk olacak; yetkin olmayanlar için risklerin yüksek olacağından kötünün elenmesi mümkün kılınacaktır." denilmektedir. Bu çerçevede de, yapı denetimi ile alakalı olmak üzere, dört tane sigorta çeşidi belirlemiş durumda. İnşaat Bütün Riskler Sigortası, Mesleki Sorumluluk Sigortası, Yapı Kusuru Sigortası ve Deprem Teminatı denilmekte.

Çelişkili bulduğum konu şudur: Öğleden sonraki yani Kaynak Temini ve Sigorta Komisyonunun raporunda "Yapı kusuru sigortasında, bu sigorta ile, doğal afetler, kullanım hatası ve mevzuatla belirlenen diğer hususlardan dolayı zararlar hariç olmak üzere..." ifadesi yer almaktadır. Yani, deprem veya doğal afetlerden kaynaklanabilecek hasarlar, bu sigortanın kapsamı dahilinde olmamaktadır. O zaman yapılarda, zorunlu olarak getirilmesi düşünülen bu türlü

bir sigorta sisteminin genel olarak, yapı denetim sistemine ne ölçüde fayda getirebileceği, aslında bir soru işareti olarak belirmektedir. Yani, sadece olasılık hesapları çerçevesinde sigortacılık önerilmektedir. Yani “zümrüt apartmanı” gibi “hicret apartmanı” gibi kendiliğinden göçen yapılar sigorta kapsamına alınmaktadır. Yılda yaklaşık 60.000 yapının üretildiği ülkemizde 10 yılda 2 tanesinin göçtüğü düşünülürse, yani deprem gibi doğal afetler sigorta kapsamının dışında tutulursa sigorta sisteminin yapı denetim sistemine nasıl bir desteği ya da faydası olabilir. Bu merak konusudur. Komisyona sormak istediğim konu budur. Teşekkür ediyorum.

Kurumsal Yapılanma Komisyonu Oturumunda Odamız Sekreter Üyesi Ahmet Göksoy’un yaptığı konuşma:

Sayın Divan, Sayın Bakanım, Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Şura üyeleri hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hazırlanan kitapçıkları genel olarak değerlendirdiğimde; aslında kurumsal yapılanma bu kitapçıkların hazırlanması ve bu Şura’nın toplanmasıyla önemli görevini yerine getirmişti. Esas kurumsal yapılanmanın başlangıç noktası burasıdır. Ama kurumsal yapılanma, buradaki yer alan konular itibarıyla, kurumsal yapılanmayı bir miktar fetişleştirmiştir. Çünkü sorun, kurumsal yapılanmada, kurumların bizzat kendisi değildir. Kurumlar bu işin nesnesidir. Esas bu işin öznesi önemlidir. Yani yapacağı görevler önemlidir. Bu görevler itibarıyla da bir afet öncesi ve sonrası görev bölümünün ayrı ayrı tanımlanması lazım. Şimdi olaya müdahale de iyileştirme konusunda genellikle olaya müdahale konusunda bu işi hiçbir kuruma ihtiyaç duymadan da halkımız becerebiliyor. Bunu gördük; bütün afetlerde gördük. Ve yenileştirme konusunda da her görev sahibi bulunduğu yer itibarıyla, bulunduğu kurum itibarıyla, görevlerini aşağı yukarı her yurttaş kadar yöneticiler de yapıyor. Ama olması gereken, esas afet öncesi hünerdir. Yöneticiler diğer yurttaşlara göre hünerli insanlardır. Öyle kabul ediyoruz. Esas hüner, afetin olmasını önlemektir. Yani deprem doğa olayıdır, buna karşı insanların zarar görmemesini temin etmektir. Yoksa zarar gördükten sonra insanların cenazesinin altına girme bir hüner değildir. Dolayısıyla, hünerli insanları yani kaymakamlarımız, yani valilerimiz, yani belediye başkanlarımız, yani müsteşarlarımız, yani sayın bakanlarımız bunlar hüner sahibi insanlardır. Bunların kurumsallaşma itibarıyla da, zaten birer kurumun başında oturuyorlar. Ve yapmaları gereken, işte burada esas olan anlayıştır ve o anlayışta da, bu hüner sahibi insanların afetlere karşı buldukları mevcut kurumlarda bile, bu işi engelleyebilirler, onun için ben herkesi, özellikle hüner sahibi insanları göreve çağırıyor, teşekkür ediyorum.

Eğitim Komisyonu Oturumunda Odamız Sekreter Üyesi Ahmet Göksoy’un yaptığı konuşma:

Sayın başkan, teşekkür ediyorum. Herkese günaydın. Şimdi ben, Eğitim Komisyonu çalışmasıyla ilgili, iki konuya değinmek istiyorum. Eğitim Komisyonu’nun hazırlamış olduğu bu rapor için komisyon üyelerine de teşekkür ediyorum. Ancak, Eğitim Komisyonu’nun gerek Yetkin Mühendislik konusunu, gerekse deprem mühendisliği konusunu işlemesinde bir çelişki görüyorum. Yetkin Mühendislik konusu, kamuoyunca da bilindiği gibi, odamız tarafından uzun yıllardır emek verilen bir çalışmadır. Yetkin Mühendislik konusunda sadece İnşaat Mühendisleri Odası’nın değil, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kapsamında bulunan bütün meslek disiplinlerinin tartışması gerekmektedir. Gerek yönetmelik çerçevesinde, gerek kendi uygulamalarıyla ilgili uzun bir süreci alması düşünülmektedir. Dolayısıyla, Yetkin Mühendislik konusu, kabaca burada tarif edilen şekliyle; kurulları, idarenin, üniversitelerin ve meslek odalarının sayısal olarak, şu kişiden, şu kadar kişilerden oluşması şeklinde değil, bir çerçeve yasası olarak geçmelidir. Yönetmelik yapma yetkisi de, bütün meslek disiplinlerini kendi bünyesinde barındıran TMMOB’ne verilmelidir.

Bu konuda daha önce de odamız, Türkiye Mühendislik Haberleri dergisi için bir çalışma yapmış, 70 kişi ve kuruluşa yazılar gönderilmiş ve gelen cevaplarda da aşağı yukarı bu sonu-

cun açığa çıktığı görülmüştür. Dolayısıyla, bundan sonraki komisyon çalışmalarında veya bundan sonraki yasal düzenleme süreçlerinde bunun dikkate alınmasını talep ediyorum.

Deprem Mühendisliği konusunun uzun süre tartışılması gerekebilir. Çünkü Yetkin Mühendislik konusunun tartışılması bugüne kadar olan mevcut uygulamaların aslında bir özelleştirisi niteliğindedir. Ve onun yerine bir yeni yapının inşa edilmesi niteliğindedir.

Henüz bu denenmeden, henüz bu konuşulmadan ve sorunun da çok çarpıcı bir şekilde getirilip, Yetkin Mühendisliğin bir olgu olduğu ve bununla bir çıkış noktasına ulaşılabileceği tartışılırken; onun yanında Deprem Mühendisliği konusunu ve sadece kısa bir komisyon çalışması süresince, genel olarak bu işin aktörleri, genel olarak bu işin bütün kapsayıcı yanları itibarıyla, yani; akademisyenler ile, mühendislerle ve geniş bir kamuoyuyla tartışılmadan, bir program sunulmasını bir çelişki olarak görüyorum. O anlamda komisyonun Yetkin Mühendislik ile ilgili olan tespitinin doğru olduğunu ve yasal hükümlerin ona göre düzenlenmesi önerdiğim biçimde, bu Deprem Mühendisliği bölümünün de bence tartışmaya açılması ama, bu süreçlerde, bunun, yani Yetkin Mühendislikten daha sonuç alınmadan birinci plana çıkarılmaması gerektiğine inanıyor, teşekkür ediyorum.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

Deprem Şurası Sonuç Bildirgesi (1 Ekim 2004 - İstanbul)

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı; kurumsal bilinç sorumluluğu altında, geniş katılımlı bir platform oluşturarak, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcilerinin iştirakiyle, deprem konusunda nelerin yapılması gerektiğini müzakere edip tartışmak ve uygulamaya konulmak üzere geliştirilecek tedbir ve kararları belirlemek maksadıyla 29 Eylül -1 Ekim 2004 tarihleri arasında, İstanbul'da "Deprem Şûrası" tertip etmiştir.

Deprem Şûrası'na 354 şûra üyesi davet edilmiş olup, 7 ayrı oturumda;

- 1) Kurumsal Yapılanma
- 2) Mevzuat
- 3) Afet Bilgi Sistemi
- 4) Mevcut Yapıların İncelenmesi ve Yapı Denetimi
- 5) Yapı Malzemeleri
- 6) Kaynak Temini ve Sigorta
- 7) Eğitim

komisyonlarının raporları görüşülmüş ve değerlendirmeleri yapılmıştır.

Topraklarının %93'ü, nüfusunun ise %98'i çeşitli derecelerde deprem etkisi altında olan ülkemizde, deprem afeti nedeniyle ortaya çıkmakta olan toplumsal ve ekonomik kayıplar, çok ciddi tedbirler alınmasını gerektirmektedir. Çünkü 1900 - 2003 yılları arasında 182 hasar yapıcı deprem meydana gelmiş ve yaklaşık 100 bin kişi hayatını kaybetmiştir.

Can ve mal kayıplarımızın geriye dönülemez sonuçlarının yanında, makroekonomik kayıplarımızı oluşturan milli hasıla içindeki gelir kayıpları ve milli servet kayıpları da geleceğimiz için çok önemli tehditler doğurmaktadır.

Diğer yandan depremler nedeniyle ülkemizin kazandığı tecrübe ve bilgi birikimi de önemsenmesi gereken bir kazanımdır. Son yıllarda çeşitli kurum ve kuruluşlarımızın, TBMM, Başbakanlık, Bakanlıklar, Üniversiteler, Sayıştay, Meslek Odaları, Sivil Toplum Kuruluşları ve bazı özel firmaların hazırladıkları rapor ve dokümanlar ile deprem konusunun farklı temalarda ve

boyutlarda incelenmesi sağlanmış ve ülkemiz açısından bilgi birikimimizi yansıtacak öneriler üretilmiştir.

Deprem Şûrası sonucunda görüşülen konular ve yapılan değerlendirmeler sonucu oluşan bilgi birikimini, çok daha geniş katımlı bir ortamda yapılacak düzenlemeleri ve uygulamaları belirlemek üzere aşağıda sıralanan ana görüş ve önerileri hazırlamıştır.

- Ülke nüfusumuzun %75'inin kentlerde toplandığı ve bu alanlarda büyük risk havuzlarının bulunduğu artık hepimizin bildiği bir gerçektir ve bu gerçek karşısında ivedilikle afet yönetimi çalışmalarına ağırlık vermek zorunluluğu ortaya çıkmıştır.
- Afet yönetimi, afete yol açabilecek tehlike ve risklerin iyi bilinmesini; olayları olmadan önce önleyecek veya zararlarını en düşük düzeyde tutacak önlemlerin akılcı ve bilimsel yöntemlerle alınmasını gerektiren bir bütüncül hazırlık ve uygulama sürecidir. Afet yönetiminde, ülkemizin ağırlık vermek zorunda olduğu konu, "zarar azaltma" işlevidir.

Bu nedenle yerleşme ve yapılaşma süreçlerinin yeniden düzenlenmesi, imar ve yapı sisteminin risk yönetimini içerecek biçimde yenilenmesi gereği açıktır.

Zarar azaltma kapsamında gerekli kurumsal yapılanma, mevzuat düzenlemeleri, toplumun afet tehlikesi ve riski konusunda bilinçlendirilmesi, kamu kurum ve kuruluşları ile çeşitli meslek gruplarının belirlenen hedef doğrultusunda etkin işbirliği ve koordinasyonun sağlanması, acil durum planlarının hazırlanması, arama-kurtarma faaliyetlerinde eğitim ve örgütlenmenin sağlanması ile afete hazırlıklı olunması gerekmektedir.

- Modern afet yönetimi sistemi kapsamında ulusal ve metropoliten ölçekten yapı ölçeğine kadar planlama, afetlerle mücadele ve müdahale organizasyonları oluş-

turulmalıdır.

- Bütünleşik Afet Yönetimi İlkeleri çerçevesinde, zarar azaltma, hazırlıklı olma, olaya müdahale ve iyileştirme aşamaları, yönetimler arası işbirliği dahilinde gerçekleştirilmelidir.
- Merkezi düzeyde afet yönetimi oluşturulmalı, "Afet Yönetimi Stratejik Planı" hazırlanmalıdır.
- Merkezi yönetim içinde yer alan Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, MTA Genel Müdürlüğü ve ilgili diğer kurumlar ile Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü deprem bilgisi paylaşımı ve işbirliği amacıyla yeniden yapılandırılmalıdır.
- Yerel düzeyde il, ilçe ve beldelerde afet yönetim birimleri, etkinliklerinin artırılması için yeniden reorganize edilmelidir.
- Halkın bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi faaliyetleri yeniden programlanarak, üniversiteler, meslek odaları ve sivil toplum kuruluşlarının desteği sağlanmalıdır. Bu bağlamda toplumsal örgütlenmeler ve eğitim programları ele alınmalıdır.
- Mevcut mevzuat, depreme hazırlanmayı ve riskleri azaltmayı öngören "tehlike" ve "risk" kavramlarını da içeren bir anlayışla bütüncül olarak yeniden ele alınmalıdır.
- İmar Kanununda, mikro bölgeleme, kentsel risk sektörleri, sakinim planı ve yeni imar araçlarının yer alması sağlanmalıdır.
- Mahalli idarelerle ilgili kanunlarımızda "risk yönetimi" kavramının yer alması sağlanmalıdır.

- İmar Kanunu'nun şehircilik konularını kapsar şekilde yeniden düzenlenmesi ile yapılaşma konusunda ayrı bir Yapı Kanunu'nun hazırlanması hususu tartışmaya açılarak, oluşturulacak yeni Yapı Kanununda, yapının teknik konuları, yapı malzemesi, yapı denetimi, şartnameler, mesleki konular ve yapıyı ilgilendiren diğer hususların bütüncül bir yaklaşımla ele alınması önemsenmelidir.
- Afet Kanunu, afet bilgi sistemi, tehlike haritaları, kentsel riskler ve deprem sigortası gibi hususlar da göz önünde tutularak yeniden düzenlenmelidir.
- İmar sistemine katkı sağlayan diğer mevzuat içinde yer alan kat mülkiyeti, sigorta, vergi ve finansman konularıyla ilgili kanunlarda gerekli değişiklik ve ilaveler yapılmalıdır.
- İmar planlarına esas olarak hazırlanan yer bilimi raporları ve ayrıca temel-zemin etütleri için yeni "rapor formatı" oluşturulmalıdır.
- Mikro bölgelemenin yerel yönetim mevzuatında, standartları belirlendikten sonra yer alması sağlanmalıdır.
- Deprem zararlarının azaltılması ile ilgili sistemin doğru bir şekilde kurulabilmesi için önce ülke depremselliğinin tüm jeolojik ve jeotektonik parametreleri ile birlikte doğru biçimde algılanabilmesi, bu bilgilerin yeterli insan ve teknik donanım kullanılarak değerlendirilmesi ve kullanıma dahil edilmesi sağlanmalıdır.
- Ülke çapında depremlerin izlenmesi, kaydedilmesi, değerlendirilmesi, arşivlenmesi ve duyurulması işleri gelişmiş bir Ulusal Sismik Ağ Sistemi altında ele alınmalıdır.
- Deprem tehlike analizlerinde kullanılan ve temel veri tabanı niteliğinde olan Diri Fay Veri Tabanı oluşturularak, işler hale getirilmelidir.
- Bina türü mevcut yapı stokunun deprem tehlikesine karşı envanterinin incelenmesi ve değerlendirilmesi bağlamında, mevcut durum, sorunlar ve bunları aşabilmek için izlenmesi gereken yollar belirlenmeli, bu amaçla aynı tehlikeyi yaşayan diğer gelişmiş ülkelerin yaptığı gibi kademeli değerlendirme yöntemleri kullanılmalıdır.
- Yapılacak kademeli değerlendirme sonrası, binaların tehlike sıralamasının yapılarak iyileştirme programları ve projeleri hazırlanmalıdır.
- Mesleki yeterliliği esas alan Yapı Denetimi Kanunu desteklenmeli ve sigorta unsurunu da kapsayacak şekilde yurt geneline yaygınlaştırılmalıdır.
- Ülkemizde kullanılan yapı malzemelerinin AB Müktesebatı kapsamında standartlarının harmonize edilmesi ve düzeltici işlemlerinin yapılması yanında, yapıların çevresel etki sınıfları da gözönünde tutularak yapı malzeme kalitesi artırılmalıdır.
- Yapı malzemelerinin uygunluğu belgelendirilmeli; ürün bazında ve ülke genelinde nitelik yönetimi, piyasa gözetimi ve denetimi yapılmalıdır.
- Sigorta sistemi için ihtiyari ve zorunlu sigorta ürünleri, devlet bütçesinden bağımsız ulusal bir finansman kaynağı ve sürdürülebilir konut edinme süreçlerinden oluşan bir model oluşturulmalıdır.
- Düşük gelir gurupları için deprem sigortalarına ilişkin pirim desteği sağlanarak sigorta bilinci oluşturulmalıdır.
- Depremi ulusal sınırlar ötesini de ilgilendirmesi nedeniyle ve uluslararası dayanışmanın kurulup güçlendirilmesi için, bir "dünya deprem fonu" oluşturulmasını teminen gerekli adımlar atılmalıdır.
- Doğal afetlerin meydana getirdiği hasarların azaltılması, toplumun her ferdinin ve her kesiminin bilinçli ve etkin katılımı ile mümkün olabilecektir. Deprem konusunda toplumun tüm katmanları, hem örgün eğitim hem de yaygın eğitim sistemi ile bilinçlendirilmeli ve kesintisiz olarak bu eğitim devam ettirilmelidir.
- Deprem konusunda özellikle çok disiplinli araştırmaların kurumsallaştırılması için yöntem-

ler geliştirilmeli, ulusal araştırma programı çerçevesinde belli aralıklarla sempozyum ve çalıştaylar yapılmalıdır.

- Kamu yöneticileri için risk belirleme, zarar azaltma, müdahale ve iyileştirme konularını içeren afet yönetimine yönelik hizmet içi eğitim programları gereklidir. Bunun için, kamu kuruluşları gereken önlemleri almalı ve ilgili personelini eğitmelidir.
- Üniversitelerimizin jeoloji, jeofizik, inşaat mühendisliği, mimarlık, şehir planlaması ve benzeri meslek öğretimini yürüten bölümlerinde, günümüzde uygulanan öğretim programlarında deprem konularına yeterli yer verilmelidir.
- Deprem mühendisliği ile ilgili lisans programı önerilerinin tartışmaya açılması sağlanmalıdır.
- Deprem ile ilişkili en önemli konulardan biri, medyanın özellikle kriz anında ve hemen sonrasında doğru, güvenilir ve gerekli bilgi akışını sağlayabilme işlevidir. Resmi kurumlar ve medya arasında daha önceden kurulmuş sıkı koordinasyonla, doğru ve güvenilir bilgi akışı sağlanarak yanlış, abartılı bilgi akışı önlenmeli, böylece toplumun aldığı bilginin doğruluğuna güveni sağlanmalıdır.
- Mühendislik diploması alan herkesin, uygulamada herhangi bir deneyime sahip olmaksızın bir anlamda sınırsız mesleki yetki ile donatılması, hizmetin niteliği ve güvenilirliği bakımından zaman zaman sakıncalar doğurmuştur. Benzer sorunlarla karşılaşan ülkeler hizmetin verilmesi aşamasında oluşabilecek risklerin azaltılmasını sağlamak amacıyla “yetkin mühendislik/mimarlık/şehir ve bölge plancısı” sistemini uygulamaya sokmuşlardır. Yetkin elemanlardan beklenen, çağdaş tekniklere uygun kaliteli ve güvenilir teknik hizmetlerin ülkemizde kişiler ve toplum yararına sunulmasının ve bu hizmetlerle ilgili yanlış uygulamaların önlenmesinin sağlanmasıdır. Bu hususun Türkiye’nin gündemine getirilmesi ve hazırlanacak yetkin teknik eleman yasası bir an evvel kanunlaşmalıdır.

4.4. Seminer ve Paneller

Betonarme Yapıların Güçlendirilmesinde Deneysel Çalışmalar Erzurum Paneli

29 Aralık 2004 tarihinde gerçekleştirilen “Betonarme Yapıların Güçlendirilmesinde Deneysel Çalışmalar” başlıklı panele konuşmacı olarak Prof. Dr. Sinan Altın ve Mehmet Emin Kara katıldılar.

Yetkin İnşaat Mühendisliği İzmir Semineri

Yetkin Mühendislik yönetmelik taslağı ile ilgili tartışmaların ilki İzmir Şubemizde 3 Mart 2005 tarihinde gerçekleştirildi. Toplantıya İMO Yönetim Kurulu Üyesi D. Galip Kılınç ve Yetkin Mühendislik Komisyonu üyeleri Prof. Dr. Tuğrul Tankut ve Mustafa Çobanoğlu katıldı.

İMO İzmir Şube Başkanı Prof. Dr. Ömer Z. Alku'nun açtığı toplantıyı, Ramazan Akyurtlaklı yönetti ve Hatice Hacısüleyman yazmanlığını yaptı. Prof. Dr. Tuğrul Tankut ve ardından Mustafa Çobanoğlu, “Yetkin İnşaat Mühendisliği Uygulama Yönetmeliği Taslağı”nın temel ilkelerini, özünü, neden böyle bir uygulama yönetmeliğine gerek duyulduğunu, amacını, genel yaklaşımını özetleyen sunum yaptılar. Toplantı ikiyüze yakın üyenin katılımı ile gerçekleşti.

Daha önce Yetkin Mühendislik ile ilgili yapılan çalışmalar, çıkarılmaya çalışılan yasa ve yönetmeliklerle ilgili bilgilerin de verildiği toplantıda, taslağın yasal dayanağının TMMOB Genel Kurul kararı olduğu özellikle vurgulandı. Her mühendislik dalının ihtiyaçlarının ve çalışma şekillerinin farklı olmasından dolayı, aynı yasa ile hepsine hitap etmenin pek mümkün görülmediği belirtildi. Bu tasarının hayata geçmesi durumunda birdenbire her şeyin değişmeyeceği, zaman içerisinde mesleki eğitimin önem kazanacağı, meslekteki yeni uygulama ve alanlarda birtakım zorunluluklar geleceği söylendi. Yetkin Mühendislik uygulamalarının yurtdışında birçok ülkede yıllardır var olduğu, İnşaat mühendisliği alanında kuralların birçok ülkede inşaat mühendisleri örgütleri tarafından koyulduğu özellikle ifade edildi.

Proje Yapım Esasları Çanakkale Semineri

12-13 Mart 2005 tarihlerinde Çanakkale’de düzenlenen Proje Yapım Esasları Semineri, “Deprem Dayanım Belirlemek İçin İtme Analizi”, “Betonarme Perde Duvarlar”, “Yapıların Depremde Yıkılma Nedenleri” konu başlıkları çerçevesinde Nejat Bayülke, Oktay Bozkurt ve Abdullah İlliez tarafından verilmiştir.

Yetkin İnşaat Mühendisliği Hatay Semineri

17 Mart 2005 tarihinde Hatay’da düzenlenen toplantıya İMO Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Ahmet Göksoy ve komisyon üyesi Mustafa Çobanoğlu katıldı. Toplantıya Hatay ve Adana şube temsilcilikleri katıldı. Yaklaşık iki yüz inşaat mühendisinin katıldığı toplantı karşılıklı soru ve yanıtlarla canlı bir havada geçti ve uygulamaya dönük önemli ipuçları açığa çıktı.

Yetkin İnşaat Mühendisliği Diyarbakır Semineri

Toplantı dizisinin Diyarbakır ayağı ise 20 Mart 2005 tarihinde gerçekleştirildi. Toplantıya İMO Yönetim Kurulu üyesi Ahmet Göksoy ve komisyon üyesi Prof. Dr. Tuğrul Tankut katıldı. Yaklaşık yüz meslektaşımızın katıldığı toplantıda yirmi kadar da öğrenci üye bulunması dikkat çekti. Öğrenci üyelerimiz sordukları sorularla toplantıya renk kattı.

Prof. Dr. Tuğrul Tankut’un yönetmeliğe, böyle bir çalışmaya duyulan ihtiyaca, gerekçelere ve arkasındaki felsefeye değinen bir sunum yaptığı toplantıda tartışmalar son derece verimli geçti.

Van ve Çevresindeki Depremler Paneli

Van şubemiz tarafından 20 Temmuz 2005'te Van'da, 21 Temmuz 2005 tarihinde ise Hakkari'de "Van ve Çevresindeki Depremler" başlığıyla bir panel düzenlendi. Doç. Dr. Oğuz Gündoğdu, Günkut Barka, Abdullan İllez, Dr. Fuat Şaroğlu ve İMO Yönetim Kurulu Sekreter üyesi Ahmet Göksoy konuşmacı olarak yer aldılar. Paneli çok sayıda vatandaş izledi.

Yetkin İnşaat Mühendisliği, Güçlendirme ve Mortgage Van Seminerleri

Van Şubemiz 18 Aralık 2005 tarihinde "Yetkin Mühendislik", "Betonarme Binaları Depreme Karşı Güçlendirme Teknikleri", "Kredili Konut Edindirme Sistemi (Mortgage)" konu başlıklarıyla bir dizi eğitim semineri düzenlendi. "Yetkin Mühendislik" ile "Betonarme Binaları Depreme Karşı Güçlendirme Teknikleri" seminerini Prof. Dr. Tuğrul Tankut, "Kredili Konut Edindirme Sistemi (Mortgage)" seminerini ise İMO Yönetim Kurulu Sekreter üyesi Ahmet Göksoy verdi.